

Lleis

Llei 5/2023, del 19 de gener, de mesures per a la reforma de la imposició directa i de modificació d'altres tributàries i duaneres

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 19 de gener del 2023 ha aprovat la següent:

Llei 5/2023, del 19 de gener, de mesures per a la reforma de la imposició directa i de modificació d'altres normes tributàries i duaneres

Exposició de motius

I.

El Principat d'Andorra ha portat a terme nombroses reformes fiscals durant els darrers anys, entre les quals cal destacar l'entrada en vigor de l'impost sobre societats, l'any 2012, i de l'impost sobre la renda de les persones físiques, l'any 2015. Aquestes dos figures impositives, juntament amb l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries, constitueixen el pilar bàsic de la imposició directa al Principat d'Andorra i pivoten sobre el principi constitucional de distribució equitativa de les càrregues fiscals.

Des de l'aprovació d'aquestes figures impositives, s'han fet diverses modificacions als efectes, per una banda, d'atorgar coherència a certes situacions amb la finalitat de garantir el funcionament correcte i eficient dels tributs i, per l'altra, de complir els nous estàndards internacionals en el marc dels compromisos assumits en matèria fiscal com a membres del Marc inclusiu (*Inclusive Framework*) del projecte BEPS (*Base Erosion and Profit Shifting*), promogut per l'Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE).

Si bé totes aquestes modificacions han sigut consistents i necessàries individualment, l'experiència acumulada ha permès identificar certes deficiències respecte a la coherència integral de les figures impositives directes que donen lloc a oportunitats per crear mecanismes abusius alhora que en minven l'eficàcia recaptatòria.

Pel que fa a la coherència esmentada, l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries, que grava l'increment del valor dels béns immobles que es posa de manifest en les transmissions oneroses o lucratives *inter vivos* de béns immobles, se superposa a l'impost sobre societats, l'impost sobre la renda de les persones físiques i l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals; impostos que van entrar en vigor posteriorment i van generar deficiències i distorsions no desitjades.

Així mateix, es fa indispensable mencionar la situació d'emergència de salut pública ocasionada per la COVID-19, una crisi sanitària a escala mundial sense precedents i d'una gravetat extraordinària que ha requerit la implementació de mesures econòmiques i socials a l'efecte de garantir el benestar dels ciutadans del Principat. L'increment de la despesa pública com a conseqüència de les mesures esmentades, juntament amb l'afectació de la capacitat recaptatòria de l'Estat, fa necessari que el legislador implementi mesures per reafirmar essencialment l'impost sobre societats com a tribut capaç d'assolir l'objectiu essencial inherent d'aquesta figura impositiva, que és la imposició d'un gravamen efectiu sobre la renda econòmica de les persones jurídiques residents al Principat.

En aquest context, es feia necessària una revisió global del sistema tributari del Principat, especialment pel que fa a la imposició directa, revisió que ha culminat en una reforma integral de l'impost sobre societats, que manté l'estructura bàsica, la modificació d'aspectes puntuals de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, així com la derogació de l'impost sobre

les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries i la seva corresponent integració a la resta d'impostos sobre la renda existents al sistema fiscal del país. Per altra banda, també s'han fet modificacions, entre d'altres, a la Llei de bases de l'ordenament tributari, a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada i a la Llei de l'impost general indirecte, amb l'objectiu de garantir el bon funcionament del sistema fiscal andorrà.

Un element essencial de la tasca legisladora ha sigut establir uns principis orientadors de la reforma, entre els quals cal destacar els següents:

- Estabilitat de les finances públiques i millora de la recaptació. Com s'ha descrit al preàmbul, és necessari adoptar mesures amb l'objectiu de proporcionar estabilitat a les finances públiques, per tal de garantir la sostenibilitat del sector públic. A aquest efecte, es proposen mesures per eixamplar, en l'àmbit de l'impost sobre societats, les bases de tributació i assegurar un nivell de tributació mínim, de manera que els contribuents amb un resultat operatiu positiu contribueixin al sosteniment de les finances públiques mitjançant el pagament d'un cert nivell d'impostos, sense perjudici de la possibilitat de compensar en el futur els imports no deduïts per l'aplicació de certes limitacions.
- Simplificació i coherència del sistema fiscal. La integració de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries als altres tributs directes respon a la necessitat de simplificació d'un sistema que actualment es troba amb duplicitats normatives i de procediments. Així, la integració esmentada facilitarà el compliment de la norma, eliminarà un gran nombre de complexitats i dificultats administratives, aportarà claredat i corregirà deficiències tècniques derivades de l'encavalcament entre les diferents figures impositives.
- Adaptació a les tendències internacionals. L'entorn internacional és, avui en dia, un element indispensable que cal tenir en compte en qualsevol reforma del sistema fiscal del Principat. En aquest context, la internacionalització i globalització de l'economia andorrana exigeix necessàriament la coordinació internacional. Així, la reforma aborda algunes de les principals clàusules antiabús i mesures antifrau establertes a escala internacional, com per exemple la transparència fiscal internacional en l'àmbit de l'impost sobre societats i de l'impost sobre la renda de les persones físiques, i la limitació de les despeses financeres netes a l'impost sobre societats.
- Competitivitat del sistema fiscal andorrà. Les modificacions introduïdes s'han abordat des d'un prisma de la preservació de l'actual competitivitat del sistema fiscal andorrà. Respecte d'això, diverses de les mesures adoptades, com l'ampliació de l'abast de les operacions que permetrien acollir-se al règim de reorganitzacions empresarials o la introducció d'incentius al mecenatge, responen al principi esmentat.
- Seguretat jurídica. Algunes de les modificacions previstes en el marc d'aquesta Llei tracten, per una banda, d'esmenar i aclarir certs aspectes per garantir el funcionament correcte i eficient dels tributs, i, per l'altra, de corregir certes deficiències tècniques que actualment es troben als diversos textos normatius.

Formalment, aquesta Llei s'estructura en nou capítols, amb el contingut que tot seguit es resumeix.

II.

El capítol primer d'aquesta Llei conté les modificacions a l'impost sobre societats.

S'hi introdueixen novetats que afecten la determinació de la base de tributació, el tipus de gravamen i els incentius fiscals.

Pel que fa a la determinació de la base de tributació, s'introdueixen novetats en la deducció d'algunes despeses.

En aquest àmbit, cal destacar el nou article 14, el qual introdueix una limitació general a la deducció de les despeses financeres netes (definides com la diferència entre els costos de finançament i els ingressos financers) equivalent al 30% del resultat comptable positiu corregit. En tot cas, es podran deduir 500.000 euros. Aquesta mesura recull una de les recomanacions del projecte BEPS; en concret, l'acció 4, relativa a les limitacions a la deducció de despeses financeres.

També cal destacar certes modificacions fetes a l'article 20, al qual s'introdueixen algunes limitacions a fi de garantir el tractament simètric dels ingressos i les despeses i evitar supòsits de desimposició, com són la restricció de la deducció de les pèrdues relatives a extincions d'entitats participades que es corresponguin amb dividends exempts percebuts prèviament, o la restricció a l'exempció quan la distribució generi una despesa fiscalment deduïble en l'entitat pagadora.

Es modifiquen els percentatges d'amortització dels actius intangibles i es deroga el règim especial d'amortització per a noves inversions previst a l'article 26 de la Llei de l'impost sobre societats actual. Una anàlisi de la normativa fiscal dels països de l'entorn posa de manifest que els percentatges màxims d'amortització pel que fa als actius intangibles amb caràcter general són substancialment inferiors als que estan previstos en la Llei de l'impost sobre societats vigent. Així mateix, el règim especial d'amortització per a noves inversions, que s'atorga de forma incondicional per a tots els obligats tributaris, suposa *de facto* un increment addicional als percentatges d'amortització ja existents a la Llei de l'impost sobre societats, que s'ha estimat convenient eliminar per tal d'acomodar la deducció fiscal de les despeses per amortització a la vida útil dels actius en qüestió.

En relació amb les pèrdues per deterioració del valor dels elements patrimonials, s'estableix com a novetat la restricció a la deducció de les despeses per deterioració corresponent a qualsevol tipus d'actiu, a excepció de les existències i els crèdits i saldos per cobrar. Aquesta mesura, complementada amb la regla d'imputació de l'article 19 de la Llei de l'impost (la qual limita la deducció fiscal de certes pèrdues per transmissions intragrup), persegueix que la pèrdua s'integri de manera sistemàtica i proporcionada en el temps, una vegada s'ha materialitzat efectivament i s'ha realitzat davant de tercers aliens al grup.

Pel que fa a les pèrdues per deterioració de valors representatius del capital o dels fons propis d'entitats, el Principat d'Andorra ja va introduir la restricció a la deducció fiscal de les pèrdues derivades de la transmissió de les participacions. Per tant, es feia necessari introduir la mateixa mesura en l'àmbit de les pèrdues per deterioració, a l'efecte d'evitar l'asimetria que es deriva de la deducció fiscal d'una despesa corresponent a un actiu generador d'ingressos exempts.

Finalment, en l'àmbit de les despeses per deterioració d'actius, s'hi introdueix una habilitació expressa per desenvolupar reglamentàriament la deducció fiscal de les despeses corresponents a crèdits i altres actius derivats de les possibles insolvències dels deutors de les entitats bancàries o de crèdit.

S'introdueix a l'article 19 una limitació temporal per a la deducció de les rendes negatives que puguin generar-se en la transmissió d'elements patrimonials quan la transmissió esmentada es faci en l'àmbit del mateix grup de societats o control. Aquesta mesura intenta evitar supòsits d'abús de la norma, especialment en un entorn en què les pèrdues per deterioració no són deduïbles, i garanteix que la deducció fiscal de la pèrdua tingui lloc una vegada s'ha fet davant de tercers aliens al grup.

S'amplia l'exempció de l'article 20 per als ingressos obtinguts pels partícips no gestors en relació amb els comptes de participació, a l'efecte de pal·liar l'asimetria que es dona actualment a l'impost sobre societats, donat que els pagaments en el marc de contractes en comptes de participació no són deduïbles i per tant s'assimilen a una retribució als fons propis. Aquesta exempció també s'estén a l'àmbit de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

És important destacar la introducció d'un nou article 17 *bis*, relatiu a la transparència fiscal.

A aquest efecte, s'obliga l'obligat tributari a integrar en la seva base de tributació de l'impost sobre societats, que s'estén igualment a l'impost sobre la renda de les persones físiques, les rendes obtingudes a través de: (i) organismes d'inversió col·lectiva andorrans que gaudeixin del tipus del 0% i sobre els quals els contribuents exerceixen un control efectiu (generalment, quan tenen una participació superior al 50% en l'entitat) i (ii) entitats estrangeres controlades que, estant sotmeses a una tributació baixa (inferior al 50% de la que haurien satisfet a Andorra), no portin a terme una activitat econòmica substantiva i obtinguin certes categories de rendes de caràcter passiu.

Ambdues disposicions responen a un objectiu essencial, que és evitar possibles pràctiques abusives de diferiment impositiu mitjançant la interposició d'entitats, andorranes o no, que permetin al contribuïent acumular beneficis que gaudeixen d'un nivell de tributació baix, abstraient-los de la sobirania fiscal andorrana.

S'introdueix un nou límit a l'apartat 2 de l'article 43 respecte a la compensació de bases de tributació negatives i a l'aplicació de deduccions a la quota de tributació, de tal manera que la compensació de les unes i l'aplicació de les altres no pot reduir la quota de tributació en més d'un 70% de la mateixa quota. El seu objectiu és assegurar que els contribuïents contribueixin mitjançant el pagament d'un cert nivell d'impostos, sense perjudici de la possibilitat de compensar en el futur, amb el límit de deu anys per a bases de tributació negatives i de tres anys per a deduccions, els imports no deduïts per aplicació d'aquesta limitació. La limitació no és aplicable en l'exercici d'extinció de l'obligat tributari sempre que es compleixin certs requisits.

Tenint en compte les consideracions anteriors, l'article 43 es desdobra en dos articles: per una banda, l'article 43, que com a novetat regula el límit descrit a l'apartat anterior, i per l'altra l'article 43 *bis*, que recull les disposicions relatives a les deduccions per doble imposició interna i internacional i en què s'introdueixen alguns canvis, com per exemple la supressió del crèdit fiscal corresponent a l'impost sobre plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries (conseqüència de l'eliminació d'aquest impost) o l'agrupació per països dels impostos estrangers suportats per l'obligat tributari a l'efecte de computar la deducció per doble imposició internacional, entre altres mesures.

En matèria d'incentius fiscals, cal destacar la introducció d'una reducció a la base de tributació pels ingressos provinents de contractes d'arrendaments d'habitatges situats al Principat d'Andorra. Aquest incentiu també s'estén a l'àmbit de l'impost sobre les rendes de les persones físiques.

Així mateix, la deducció per creació de llocs de treball prevista a l'article 44 introdueix una previsió que incrementa l'import de la deducció per als obligats tributaris que contractin persones que es troben en situacions que puguin comportar més dificultats a l'hora d'ocupar-se.

També s'elimina la deducció per inversions de l'article 44 esmentat, donat que el seu manteniment es considera innecessari. No obstant això, s'hi introdueix una nova deducció relativa a projectes que fomentin la digitalització d'acord amb els plans que s'aprovin legalment i sempre que estiguin compresos entre els que estan previstos al nou annex 3 de la Llei de l'impost sobre societats, amb l'objectiu d'incentivar la digitalització de les empreses andorranes, en congruència amb el conjunt de mesures de política econòmica destinades al foment de la competitivitat.

S'hi introdueix un nou article 44 *bis*, a l'efecte d'establir un marc jurídic que fomenti i s'ajusti a l'actual demanda que la societat presenta respecte a la participació privada en activitats d'interès general. L'article 44 *bis* es configura, doncs, com un article que pretén incentivar diverses formes de participació de les entitats jurídiques en la protecció, el desenvolupament i l'estímul de les activitats d'interès general.

Pel que fa a les modificacions que s'introdueixen a l'impost sobre societats respecte a la integració de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries, es descriuran en un capítol separat juntament amb les modificacions en aquest àmbit en l'impost sobre la renda de les persones físiques i en l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals.

III.

El capítol segon d'aquesta Llei conté les modificacions relatives a l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Cal destacar que per motius de coherència i de coordinació amb l'impost sobre societats, es modifiquen diverses disposicions per tal d'adaptar aquest impost a la reforma portada a terme a l'impost sobre societats, com per exemple el nou article 27 *bis*, que preveu el règim de transparència fiscal. Aquesta modificació respon a les mateixes motivacions que s'han exposat anteriorment en el context de l'impost sobre societats, tenint en compte la necessitat, també en l'àmbit de l'impost sobre la renda de les persones físiques, d'habilitar eines que neutralitzin pràctiques potencialment abusives.

Així mateix, i a l'efecte de dotar de més simplicitat el text de la Llei, es modifica l'article 49, en què s'introdueix una remissió a les regles previstes per a l'impost sobre societats en el marc de les deduccions a la quota per als obligats tributaris que duen a terme activitats econòmiques, amb l'objectiu de dotar de més simplicitat la Llei de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de garantir la coherència amb l'impost sobre societats pel que fa a la tributació de les rendes de les activitats econòmiques.

La segona novetat que cal destacar és la modificació de l'article 14, en què s'introdueixen requisits objectius per delimitar quan una renda d'origen immobiliari es considera rendiment d'activitat econòmica, fixant un nombre mínim d'immobles o d'ingressos per lloguers. En aquest sentit, era essencial dotar l'impost sobre la renda de les persones físiques d'una definició al respecte, adaptada a la mateixa naturalesa de l'activitat de lloguer immobiliari, amb l'objectiu d'establir una regla objectiva que permeti garantir una certa seguretat jurídica quant a la qualificació de l'activitat desenvolupada per l'obligat tributari.

També s'introdueixen novetats als articles 5, 24 i 50 de l'impost a l'efecte de corregir certes deficiències tècniques que actualment es troben previstes als diversos textos de l'impost.

En aquest context, es modifica el règim d'ingressos a compte i les retencions sobre els guanys de capital de l'article 50 per tal d'introduir un mecanisme de retenció per part de les entitats en relació amb els pagaments derivats de contractes d'assegurances de vida.

Per altra banda, es modifica l'article 5 per preveure l'exempció de totes les rendes que puguin derivar-se de les transmissions lucratives *mortis causa* i *inter vivos* amb vincle de parentiu, i no només els guanys de capital, preservant (en el cas de les transmissions *inter vivos*) el mateix valor fiscal dels béns que tenia la persona transmissor. S'hi introdueix, així mateix, l'exempció de les rendes fiscals que s'han integrat en la base de tributació per aplicació de l'apartat 2 de l'article 4 de la Llei 17/2017, del 20 d'octubre, del règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial, en els casos en què es transmetin accions o participacions en entitats rebudes en el marc de les operacions cobertes pel règim fiscal esmentat.

IV.

Tal com s'ha descrit al llarg d'aquesta exposició de motius, la integració de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries als altres tributs directes respon a la necessitat de simplificar el sistema tributari en l'àmbit de la imposició directa a fi de facilitar el compliment de les obligacions fiscals a l'obligat tributari.

La derogació de la Llei de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries es troba a la disposició derogatòria d'aquesta Llei, i la seva integració a l'impost sobre societats, l'impost sobre la renda de les persones físiques i l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals es localitza als capítols primer, segon i tercer d'aquesta Llei, cadascun dels quals es dedica als impostos esmentats. En termes generals, aquestes modificacions no suposen canvis rellevants des d'un punt de vista substantiu quant a la regulació material de la tributació de les plusvàlues immobiliàries; el seu objectiu primordial és la integració sistemàtica d'aquest gravamen dins les altres figures impositives existents.

A l'impost sobre societats i a l'impost sobre la renda de les persones físiques s'hi introdueixen nous articles 45 *bis* i 45 *ter*, i 51 *bis* i 51 *ter*, respectivament, per tal de configurar l'actual règim d'autoliquidació de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries com un règim de pagament a compte, plenament integrat en el sistema dels pagaments a compte dels impostos esmentats.

Amb caràcter general, el tipus impositiu aplicable a les plusvàlues de béns immobles tant a l'impost sobre societats com a l'impost sobre la renda de les persones físiques coincideix amb el tipus general del 10% que es preveu a cadascun d'aquests impostos. No obstant això, una de les novetats més rellevants de tota la reforma duta a terme és, sens dubte, la introducció d'un recàrrec especial del 5% a l'impost sobre societats i a l'impost sobre la renda de les persones físiques per tal de gravar els guanys de capital especulatiu, entenent per *guany especulatiu* el guany que s'hagi generat en un període inferior a dos anys. Encara que aquesta figura és nova des del punt de vista de la seva configuració tècnica, en termes de tributació substantiva no suposa un canvi material respecte de la regulació vigent, la qual ja preveia gravàmens efectius de

fins al 15% en relació amb guanys generats a curt termini, si bé la configuració tècnica d'aquesta imposició incremental es feia per la via del tipus impositiu.

En l'àmbit de l'impost sobre la renda de les persones no-residents sense establiment permanent, donat que les rendes tributen de forma individual i separada, sense compensar-se entre si, s'ha introduït un nou apartat d) a l'article 29 que preveu un tipus de gravamen del 15% pels guanys especulatius esmentats.

Pel que fa al còmput de la renda corresponent als guanys i les pèrdues derivats de transmissions immobiliàries, és important destacar, en relació amb l'impost sobre la renda de les persones físiques, la introducció, al nou article 27 *bis*, d'uns coeficients multiplicadors que redueixen el guany de capital i les pèrdues de capital generades en un període superior a cinc anys. Aquesta regla permet que les persones físiques que no duguin a terme activitats econòmiques puguin seguir gaudint, si bé com a reducció del guany de capital que s'ha d'incloure a la base de tributació, dels tipus de gravamen reduïts previstos actualment a la Llei de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries. Per tant, la nova regulació manté, per a les persones físiques residents al Principat d'Andorra que obtinguin guanys o pèrdues per la transmissió d'immobles, regles que permeten una reducció progressiva de la tributació en funció dels anys de tinença del bé transmès. Així, l'obligat tributari pot mantenir l'exempció sobre els guanys obtinguts una vegada transcorregut un període de deu anys de tinença del bé.

Per altra banda, cal destacar que, a diferència del que succeeix a l'impost sobre la renda de les persones físiques i a l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals sense establiment permanent, a l'impost sobre societats no s'hi introdueixen les regles de còmput dels guanys de capital previstes a l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries. L'anterior respon a la conveniència de superar la diversitat de criteris per determinar la renda imposable a l'àmbit de l'impost sobre societats, donat que la base de tributació es determina partint de la normativa comptable que sigui aplicable.

Seguint amb la determinació de la base de tributació, no s'han traslladat a l'impost sobre la renda de les persones físiques ni tampoc a l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals els coeficients d'actualització que estaven previstos a la derogada Llei de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries, en la mesura en què es feia innecessari seguir mantenint una mesura que s'aplicava exclusivament a la tributació dels béns immobles.

A l'últim, cal destacar la introducció, a l'article 35 de la Llei de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, de l'obligació de retenció sobre les rendes derivades de les transmissions d'immobles sense establiment permanent, mesura que ja s'aplicava a la Llei de l'impost sobre plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries.

V.

El capítol quart d'aquesta Llei conté les modificacions que s'introdueixen a la Llei de bases de l'ordenament tributari.

En aquest sentit, s'incorpora la possibilitat que es puguin verificar operacions passades que tinguin transcendència en el fet imposable malgrat que tinguin l'origen en períodes prescrits. És a dir, s'atorga a l'Administració la facultat de comprovar i investigar operacions efectuades en períodes prescrits que segueixen produint efectes en períodes no prescrits.

Així mateix, s'introdueix a l'article 54 la facultat per inspeccionar les bases de tributació i les deduccions durant els sis anys posteriors al de la seva generació, amb l'objectiu d'apropar aquest període al termini durant el qual l'obligat tributari ha de conservar i guardar la corresponent documentació justificativa.

Per altra banda, una de les novetats que cal destacar introduïdes en la Llei de bases de l'ordenament tributari és l'article relatiu a l'intercanvi d'informació sobre acords fiscals (disposició addicional cinquena). Aquesta mesura s'emmarca dins dels compromisos assumits per Andorra com a membre inclúsiu de BEPS. En particular, l'acció 5 del projecte BEPS desenvolupa un marc normatiu per a l'intercanvi espontani, entre les administracions tributàries, d'acords (els denominats *rulings*) relatius a règims preferencials, entre d'altres, a l'efecte de millorar la transparència mitjançant l'intercanvi d'informació. Tot i que el Principat compta amb

mecanismes normatius per garantir l'intercanvi d'informació en matèria d'acords fiscals, aquesta potestat se sustenta en els instruments internacionals existents (és a dir, els convenis internacionals, tant multilaterals com bilaterals), per la qual cosa s'ha considerat convenient preveure a la Llei de bases de l'ordenament tributari normes concretes dins de la legislació interna que habilitin aquest intercanvi.

Finalment, una altra de les novetats que cal destacar és la nova disposició addicional quarta, que preveu regles de resolució de conflictes mitjançant un arranjamant.

Amb aquesta finalitat, l'article 25 del Model de conveni de l'OCDE preveu un mecanisme mitjançant el qual les autoritats competents dels estats contractants poden resoldre conflictes derivats d'una interpretació o aplicació divergent dels convenis de doble imposició mitjançant un procediment amistós. En aquest context, les mesures desenvolupades en el marc de l'acció 14 del projecte BEPS tenen per finalitat dotar de més eficàcia i eficiència els procediments amistosos, mesures que a la vegada són aplicables obligatòriament pel Marc inclusiu del projecte BEPS i representen un dels estàndards mínims previstos al projecte BEPS. En aquest context, malgrat que tots els convenis de doble imposició signats per Andorra contenen aquesta clàusula de resolució de conflictes, es feia necessari preveure per normativa domèstica les disposicions procedimentals i els mecanismes interns necessaris en el marc d'aquests arranjaments.

VI.

El capítol cinquè conté una modificació que afecta certes operacions que permetrien acollir-se al règim de reorganitzacions empresarials de la Llei 17/2017, del 20 d'octubre, del règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial.

Actualment, la Llei esmentada només preveu dos supòsits en què no és necessari que, a l'efecte que una operació d'escissió quedi coberta pel règim fiscal esmentat, el patrimoni escindit constitueixi una unitat econòmica, com és el cas de les escissions totals proporcionals i les escissions parcials pels supòsits d'atribució de patrimonis en entorns familiars.

Així, a fi de millorar el bon funcionament del sistema fiscal andorrà, s'introdueix un nou article 80 *bis* a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada amb l'objectiu que es puguin fer les operacions d'escissió parcial previstes a la Llei de règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial que amb anterioritat a aquesta reforma no es podien dur a terme degut a les limitacions previstes a la normativa mercantil, i s'elimina l'exigència d'unitat econòmica.

Aquesta modificació va en línia amb la posició dels països de l'entorn respecte a aquest àmbit, en la mesura en què l'exigència d'unitat econòmica pel que fa a les escissions no és la posició majoritària. Així mateix, la normativa europea corresponent no inclou el requisit d'unitat econòmica com un dels elements que configuren les operacions d'escissió.

VII.

A continuació es descriuen altres modificacions introduïdes amb caràcter puntual a diverses lleis, que es troben recollides als capítols sisè, setè, vuitè i novè d'aquesta Llei. Aquestes disposicions tenen per objectiu garantir el funcionament correcte i eficient dels tributs als quals es refereixen.

S'introdueixen modificacions al règim sancionador del Codi de Duana per tal d'adaptar-lo al règim establert en la Llei de bases de l'ordenament tributari.

S'afegeix el mètode per determinar la valoració a efectes sancionadors dels tabacs destinats a ser inhalats sense combustió, a fi d'assimilar-los a les cigarretes.

Se suprimeix la lletra b) de l'apartat 2 de l'article 22 del règim de franquícies duaneres per tal d'adaptar-lo a les darreres evolucions de la normativa de la Unió Europea.

S'hi introdueix un nou règim especial de devolució de l'impost general indirecte a la fi de cada període de liquidació.

Es preveu una exempció de l'impost general indirecte per les importacions de material esportiu cedit temporalment i gratuïtament per equips esportius o patrocinadors establerts a l'estranger a esportistes professionals o a esportistes d'alt nivell residents a Andorra.

Aquesta Llei es compon de vuitanta-cinc articles, nou disposicions transitòries, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

Capítol primer. Modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats

Article 1

Es modifica l'article 4 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 4. Fet generador

Constitueix el fet generador l'obtenció de renda, sigui quina sigui la seva font o origen, incloses les imputacions de renda en règim de transparència fiscal, per part de l'obligat tributari, amb independència del lloc on s'hagi produït i sigui quina sigui la residència fiscal del pagador."

Article 2

Es modifica l'apartat 1 de l'article 8 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"1. Estan totalment exempts de l'impost:

- a) El Consell General
- b) El Govern
- c) Els comuns
- d) La Caixa Andorrana de la Seguretat Social
- e) El Consell Regulador Andorrà del Joc
- f) El Fons de reserva de jubilació que té per objecte la gestió del patrimoni de la branca jubilació de la Caixa Andorrana de Seguretat Social
- g) L'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries
- h) L'Autoritat Financera Andorrana.
- i) L'Agència Andorrana de Protecció de Dades.
- j) L'Agència Andorrana Antidopatge.
- k) El Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits.
- l) El Sistema andorrà de garantia d'inversions.
- m) L'Institut Nacional de l'Habitatge."

Article 3

Es modifica l'article 9 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 9. Concepte i determinació de la base de tributació

1. La base de tributació està constituïda per l'import de la renda en el període impositiu.

2. La base de tributació es determina pel mètode de determinació directa i, subsidiàriament, pel mètode de determinació indirecta, d'acord amb el que disposa, en aquest últim cas, l'article 43 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

3. En el mètode de determinació directa, la base de tributació es calcula corregint el resultat comptable, determinat d'acord amb les normes que preveu la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris i el Pla general de comptabilitat, amb l'aplicació dels preceptes que estableix el capítol IV d'aquesta Llei."

Article 4

Es modifica l'article 10 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 10. *Correccions de valor: amortitzacions*

1. Són deduïbles les quantitats que, en concepte d'amortització de l'immobilitzat intangible i tangible, i de les inversions immobiliàries, corresponguin a la depreciació efectiva que tinguin els diversos elements per funcionament, ús, gaudi o obsolescència.

En el cas de l'immobilitzat tangible i de les inversions immobiliàries, es considera que la depreciació és efectiva quan sigui el resultat d'aplicar els coeficients d'amortització lineal que es deriven de la taula prevista en l'Annex I. Es considera que la depreciació de l'immobilitzat intangible és efectiva d'acord amb l'apartat 2 d'aquest article.

En qualsevol cas, els obligats tributaris poden formular un pla especial d'amortització a l'Administració tributària, el qual se sotmet a la seva aprovació en els termes que reglamentàriament s'estableixin.

2. Són deduïbles les dotacions a l'amortització de l'immobilitzat intangible que es corresponguin amb la seva vida útil, sense perjudici del que està establert als apartats 3 i 4 d'aquest article.

3. És deduïble el preu d'adquisició originari de l'immobilitzat intangible corresponent a fons de comerç, amb el límit anual màxim de la vintena part del seu import, sempre que s'hagi dotat una reserva indisponible, almenys, per l'import fiscalment deduïble, en els termes que estableix la legislació comptable. Posat cas que no es pugui dotar aquesta reserva, la deducció està condicionada al fet que aquesta reserva es doti a càrrec dels primers beneficis d'exercicis següents.

4. Són deduïbles, amb el límit anual màxim de la vintena part del seu import, les dotacions per a l'amortització de l'immobilitzat intangible amb vida útil indefinida. Aquesta deducció no està condicionada a la seva imputació comptable en el compte de pèrdues i guanys.

5. En els casos en què el valor comptable dels béns o drets objecte d'amortització difereixi del seu valor fiscal, aquest últim és rellevant a tots els efectes propis d'aquesta Llei. Per valor fiscal s'entén el valor d'adquisició del bé o dret disminuït en l'import de l'amortització deduïda a efectes fiscals i, si escau, per les correccions de valor realitzades, tenint en compte les regles que s'estableixen als articles 15 i 18.

6. No és deduïble l'amortització dels béns immobles situats al Principat d'Andorra adquirits a partir de l'entrada en vigor de la Llei de règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial a entitats o persones físiques vinculades amb l'obligat tributari, en el sentit de l'article 16, que correspongui a la part del cost d'adquisició que sigui assignable a plusvàlues per la transmissió dels mateixos béns que, amb motiu d'aquesta transmissió, no hagin estat integrades a la base de tributació o no hagin estat integrades en la seva totalitat per aplicació dels coeficients multiplicadors previstos a l'article 27 bis de la Llei de l'impost sobre la renda de les persones físiques, o bé no hagin estat subjectes a un tipus impositiu nominal d'almenys el 10%, per l'impost sobre societats, l'impost sobre la renda de les persones físiques o l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals.

L'amortització corresponent a la part del cost d'adquisició que sigui assignable a plusvàlues que hagin estat integrades a la base de tributació dels impostos referits al paràgraf anterior però que hagin estat subjectes a un tipus de gravamen inferior al 10%, o bé que hagin estat integrades parcialment a la base de tributació

segons el que preveu el paràgraf anterior, és deduïble únicament en la proporció que el tipus esmentat o la renda integrada a la base de tributació representin, respectivament, sobre el tipus de gravamen general de l'impost o sobre la renda total.

No obstant això, en el supòsit d'operacions acollides al règim fiscal de reorganitzacions empresarials previst a la Llei de règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial, per tal de calcular les amortitzacions deduïbles, cal atenir-se a les regles específiques previstes a les operacions acollides a aquest règim."

Article 5

Es modifica l'article 11 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 11. *Correccions de valor: pèrdues per deterioració del valor dels elements patrimonials*

1. Són deduïbles fiscalment les pèrdues per deterioració de valor que preveu la normativa comptable amb les condicions assenyalades, si escau, en els punts següents d'aquest article.

2. Les pèrdues per deterioració dels crèdits derivades de les possibles insolvències dels deutors, quan en el moment de la meritació de l'impost es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que hagi transcorregut el termini de sis mesos des del venciment de l'obligació.
- b) Que el deutor estigui declarat en situació de suspensió de pagaments o fallida.
- c) Que el deutor estigui processat pel delictes d'aixecament de béns.
- d) Que les obligacions hagin estat reclamades judicialment o siguin objecte d'un litigi judicial de la solució del qual depengui el cobrament.

Les pèrdues respecte dels crèdits que s'esmenten tot seguit només són deduïbles si són objecte d'un procediment judicial que versis sobre la seva existència o quantia:

- Els que deuen les entitats de dret públic o són fiançats per aquestes entitats.
- Els fiançats per entitats de crèdit.
- Els garantits mitjançant drets reals, pacte de reserva de domini i dret de retenció, excepte en els casos de pèrdua o depreciació de la garantia.
- Els garantits mitjançant un contracte d'assegurança de crèdit o caució.
- Els que hagin estat objecte de renovació o pròrroga expressa.

No són deduïbles les pèrdues per a la cobertura del risc derivat de les possibles insolvències de persones o entitats vinculades amb el creditor en els termes que preveu l'article 16, llevat del cas d'insolvència declarada judicialment.

S'han d'establir reglamentàriament les normes relatives a les circumstàncies determinants de la deduïbilitat de les dotacions per deterioració dels crèdits i altres actius derivats de les possibles insolvències dels deutors de les entitats bancàries o de crèdit, i les relatives a l'import deduïble de les pèrdues esmentades.

3. No són deduïbles les pèrdues per deterioració d'actius següents:

- a) Les pèrdues per deterioració de l'immobilitzat tangible i intangible, inclòs el fons de comerç, i les inversions immobiliàries.
- b) Les pèrdues per deterioració dels valors representatius de la participació en el capital o en els fons propis d'entitats residents o no-residents.
- c) Les pèrdues per deterioració de valors representatius de deute admesos a cotització en mercats regulats.

Les pèrdues per deterioració assenyalades en aquest apartat són deduïbles d'acord amb l'article 18."

Article 6

Es modifica l'article 12 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 12. *Provisions*

1. Les provisions de passiu que preveu la normativa comptable o específica del sector són deduïbles fiscalment. No obstant això, no són deduïbles les relatives a retribucions a llarg termini al personal, llevat que es tracti de contribucions per retribucions al personal en els termes que preveu la normativa comptable. No obstant això, són deduïbles les contribucions dels promotors de sistemes de previsió social, sempre que es compleixin els requisits següents:

- Que siguin imputades específicament a les persones a qui es vinculin les prestacions.
- Que es transmeti de forma irrevocable el dret a la percepció de les prestacions futures.
- Que estigui externalitzat en el sentit que es transmeti la titularitat i la gestió dels recursos en què consisteixin aquestes contribucions.

2. No són deduïbles les despeses associades a provisions següents:

- a) Les derivades d'obligacions implícites o tàcites.
- b) Les derivades de reestructuracions, excepte si es refereixen a obligacions legals o contractuals i no tàcites.
- c) Les relatives a devolucions de vendes.
- d) Les de personal que es corresponguin amb pagaments basats en instruments de patrimoni, utilitzats com a fórmula de retribució als empleats i que siguin satisfets mitjançant l'entrega dels mateixos instruments. En aquest cas, són deduïbles quan es produeixi l'entrega esmentada.

3. Les despeses que, d'acord amb l'apartat anterior, no hagin resultat fiscalment deduïbles s'integren en la base de tributació del període impositiu en què s'aplica la provisió a la seva finalitat.

4. Les despeses inherents als riscos derivats de garanties de reparació i revisió són deduïbles fins a l'import necessari per determinar un saldo de provisió no superior al resultat d'aplicar a les vendes amb garanties vives a la conclusió del període impositiu el percentatge determinat per la proporció entre les despeses efectuades per fer front a les garanties derivades del període impositiu i els dos anteriors en relació amb les vendes amb garanties efectuades en els mateixos períodes impositius."

Article 7

Es modifica l'apartat 1 de l'article 13 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"1. No són deduïbles de la base de tributació les partides següents:

- a) Les que representin una retribució del patrimoni net.
- b) Les derivades de la comptabilització de l'impost sobre societats. Tampoc no tenen la consideració d'ingressos els procedents d'aquesta comptabilització.
- c) Les quotes de tributació que, si és el cas, l'obligat tributari hagi satisfet per l'impost comunal sobre els rendiments arrendataris i per l'impost comunal de radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals.
- d) Les multes i sancions penals i administratives, els recàrrecs per presentació extemporània i els recàrrecs executius que regulen els articles 24 i 25 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.
- e) Les pèrdues del joc.

f) Els donatius i les liberalitats. No s'entenen compreses en aquest paràgraf les despeses per relacions públiques amb clients o proveïdors ni les que, d'acord amb els usos i costums, s'efectuïn respecte al personal de l'empresa ni les realitzades per promocionar, directament o indirectament, la venda de béns i la prestació de serveis, ni les que estiguin correlacionades amb els ingressos. En tot cas, aquestes despeses deduïbles fiscalment no poden superar l'1% de la base de tributació positiva mitjana de l'exercici corresponent i dels dos exercicis anteriors, computada abans de l'aplicació d'aquesta limitació.

No obstant això, els donatius efectuats pels obligats tributaris a entitats reconegudes com a entitats sense ànim de lucre són deduïbles per a la determinació de la base de tributació fins a un màxim del 10% del resultat comptable.

g) Les despeses corresponents a operacions realitzades, directament o indirectament, amb entitats vinculades amb l'obligat tributari en el sentit de l'article 16, quan, en seu de l'entitat amb la qual s'efectuïn les operacions esmentades, la renda que se'n deriva està exempta o no subjecta als efectes d'un impost sobre la renda de característiques similars a aquest impost, o està subjecta al referit impost a un tipus nominal inferior al 50% del tipus general de gravamen previst per l'article 41. A aquests efectes, es presumirà que existeix un impost sobre la renda de característiques similars a aquest impost amb un tipus nominal superior al mínim exigít quan l'entitat participada sigui resident en un país amb el qual el Principat d'Andorra hagi subscrit un conveni per evitar la doble imposició que li sigui aplicable.

El que està establert al paràgraf anterior també serà aplicable en els casos en què l'exempció, no subjecció o subjecció de les rendes a un tipus nominal inferior al 50% del tipus general de gravamen previst per l'article 41 es produeixi com a conseqüència d'una qualificació fiscal diferent d'aquestes rendes en seu de l'entitat amb la qual es realitzen les operacions.

h) Les despeses d'actuacions contràries a l'ordenament jurídic."

Article 8

S'introdueix un nou article 14 a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"Article 14. Limitació a la deducció de les despeses financeres

1. Els obligats tributaris poden deduir despeses financeres netes amb el límit del 30% del benefici corregit d'acord amb les disposicions d'aquest article.

Les despeses financeres netes es determinen com l'excés dels costos d'endeutament fiscalment deduïbles de l'obligat tributari, abans de l'aplicació d'aquest article, sobre els ingressos no exempts en concepte d'interessos i altres ingressos no exempts econòmicament equivalents obtinguts per l'obligat tributari.

Als efectes d'aquest article, el benefici corregit es calcula tornant a incorporar al resultat comptable de l'obligat tributari la despesa o l'ingrés per impost sobre societats, els imports corregits a efectes fiscals de les despeses financeres netes i els imports corregits a efectes fiscals en concepte d'amortització, abans de l'aplicació d'aquest article. Així mateix, les rendes exemptes queden excloses del benefici corregit de l'obligat tributari.

En tot cas, poden deduir-se de la base de tributació del període impositiu despeses financeres netes que formin part de la base de tributació del període impositiu prèvia a l'aplicació d'aquest article, per un import de 500.000 euros.

2. Quan es donin les circumstàncies perquè dos o més obligats tributaris formin part d'un grup de societats, s'apliquen les regles següents:

a) L'import mínim de deducció previst al paràgraf quart de l'apartat anterior s'aplica de manera conjunta per a tots els obligats tributaris respecte dels quals es donin les circumstàncies esmentades.

b) Les despeses financeres netes que aquests obligats tributaris poden deduir per sobre del límit del 30% del benefici corregit, i dins de l'import mínim indicat a la lletra anterior, s'atribueixen de forma proporcional entre els obligats tributaris esmentats.

c) L'import mínim de deducció previst al paràgraf quart de l'apartat anterior es calcula de manera conjunta entre els obligats tributaris que formin part d'un mateix grup fiscal, considerant-se el grup fiscal com un únic obligat tributari als efectes d'aquest apartat segon.

Als efectes d'aquest article, s'entén per "grup de societats comptable", el grup de societats d'acord amb l'article 1 del Decret de 15 de febrer de 2012 pel qual s'aprova el Reglament de formulació de comptes anuals consolidats, amb independència de l'obligació de formular comptes anuals consolidats.

3. Les despeses financeres netes que no hagin resultat fiscalment deduïbles en un període impositiu poden deduir-se en els períodes impositius que concloguin en els disset anys posteriors, conjuntament i amb el mateix límit que les despeses financeres netes del període impositiu.

En cas que les despeses financeres netes d'un període impositiu no assoleixin l'import del 30% del benefici corregit, la diferència entre el límit esmentat i les despeses financeres netes del període impositiu s'addiciona al límit previst a l'apartat 1 d'aquest article, respecte de la deducció de despeses financeres netes en els períodes impositius que concloguin en els cinc anys posteriors, fins que es dedueixi la diferència esmentada.

4. La limitació prevista en aquest article no resulta aplicable als obligats tributaris que es trobin en alguna de les situacions següents:

a) Que tinguin la consideració d'entitat bancària, de crèdit o asseguradora.

b) Que no formin part d'un grup de societats comptable ("entitat aïllada") o bé que, en cas de formar part d'un grup de societats, la societat matriu sigui resident fiscal al Principat d'Andorra.

5. En cas que el període impositiu tingui una durada inferior a l'any, l'import mínim de deducció previst al quart paràgraf de l'apartat 1 s'aplica de forma proporcional.

6. La limitació prevista en aquest article no resulta aplicable en el període impositiu en què es produeixi l'extinció de l'entitat, excepte que la mateixa extinció sigui conseqüència d'una operació de reorganització o es continuï l'activitat sota qualsevol altra forma jurídica dintre del mateix grup de societats comptable al què pertany l'entitat extingida a la data d'extinció."

Article 9

S'introdueix un nou apartat 10 a l'article 15 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"10. No s'integren en la base de tributació les rendes derivades de les transmissions que s'efectuïn per part dels administrats per a la reparcel·lació dels terrenys de la seva propietat situats al territori del Principat d'Andorra que hagin quedat continguts en una unitat d'actuació definida en els plans d'urbanisme parroquials, en aplicació de les disposicions de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme i dels reglaments que la desenvolupin.

Els béns o drets que rebin els administrats en el marc de la reparcel·lació conserven la data d'adquisició i el valor fiscal originari dels terrenys transmesos, sense que l'exempció que s'estableix al paràgraf anterior impliqui una modificació del seu valor o la seva data d'adquisició a efectes impositius."

Article 10

S'introdueix un nou article 17 bis a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"Article 17 bis. Règim de transparència fiscal

1. Els obligats tributaris imputen a la seva base de tributació les rendes obtingudes per les entitats residents o no-residents fiscals al Principat d'Andorra, en els termes previstos en aquest article, quan es compleixin les condicions següents:

a) Que una entitat o una persona física, individualment o conjuntament amb persones o entitats vinculades en el sentit de l'article 16 o amb persones unides per vincles de parentiu, inclòs el cònjuge i la parella

en el cas d'unions estables de parella, segons es defineixen a la normativa reguladora de les unions estables de parella, per consanguinitat o adopció en línia descendent, ascendent o col·lateral, fins al quart grau inclusivament, posseeixi una participació, directa o indirecta, superior al 50% del capital, els fons propis, els drets de vot o els resultats de l'entitat, o de qualsevol dels seus compartiments, a la data de tancament del període impositiu.

b) Que, en el cas d'entitats no-residents fiscals al Principat d'Andorra, l'import efectivament satisfet per l'entitat participada i, si escau, pels seus socis, persones físiques o jurídiques, corresponent a qualsevol de les classes de renda previstes a l'apartat 2, per raó d'un impost de naturalesa idèntica o anàloga a aquest impost, a l'impost sobre la renda de les persones físiques i a l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, sigui inferior al 50% del que hauria correspost en aplicació de les normes previstes en aquesta Llei i en les lleis reguladores dels impostos esmentats o, en el cas d'entitats residents fiscals al Principat d'Andorra, l'entitat participada no estigui subjecta al tipus general de gravamen previst per l'apartat primer de l'article 41.

2. Els obligats tributaris imputen a la seva base de tributació, en els termes previstos a l'apartat 4, les rendes positives obtingudes per l'entitat no-resident que procedeixin de les fonts següents:

a) Participació en el patrimoni net d'entitats, en els termes previstos a l'apartat 1 de l'article 22 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

b) Cessió a tercers de capitals propis, en els termes previstos a l'apartat 2 de l'article 22 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

c) Cànon o altres rendes derivades de la propietat intel·lectual i industrial, en els termes previstos a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 4 de l'article 22 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

d) Instruments financers derivats, excepte els designats per cobrir un risc específicament identificat derivat de la realització d'activitats econòmiques.

e) Activitats d'assegurança, activitats bancàries o altres activitats financeres, incloses les rendes procedents de l'arrendament financer.

f) Titularitat de béns immobles rústics i urbans o de drets reals que recaiguin sobre els mateixos béns immobles, excepte que estiguin afectats a una activitat econòmica d'acord amb el que està establert a l'article 14 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

g) Transmissió dels béns i drets previstos als apartats a), b), c), d) i f) anteriors que generi rendes.

3. No obstant això, no s'imputen les rendes previstes a l'apartat 2 quan l'entitat no-resident desenvolupi una activitat econòmica d'importància per a la qual es disposi del personal, els equips, els béns i les instal·lacions corresponents i es pugui provar aquesta circumstància.

Tampoc no s'imputen les rendes previstes a l'apartat 2 quan un terç o menys del total de les rendes obtingudes per l'entitat no-resident correspongui, en conjunt, a les categories de renda detallades a l'apartat referit.

4. La imputació de les rendes de les entitats en què es donin les condicions previstes a l'apartat 1 es fa de conformitat amb el següent:

a) L'import de la renda que s'ha d'imputar es determina d'acord amb les normes de l'impost sobre societats i s'imputa als obligats tributaris atenent la naturalesa de l'activitat i de cada font de renda obtinguda per l'entitat participada. A aquests efectes s'utilitza el tipus de canvi vigent a la data de tancament de l'exercici social de l'entitat participada no-resident.

b) Cadascun dels obligats tributaris que tingui una participació que, de forma individual o conjunta, es trobi en els supòsits previstos a la lletra a) de l'apartat 1 està obligat a imputar a la seva base de tributació la renda en els termes previstos en aquest article. L'import de la renda que s'ha d'imputar es determina en proporció a la seva participació, directa o indirecta, en el capital de l'entitat participada.

Els obligats tributaris que no es trobin en els supòsits previstos a la lletra a) de l'apartat 1 no estan obligats a la imputació a la seva base de tributació de les rendes en règim de transparència fiscal.

c) Les rendes de l'entitat participada s'imputen al període impositiu dins del qual conclogui l'exercici social de l'entitat referida. A aquest efecte, l'exercici social no pot entendre's de duració superior a dotze mesos.

d) Són deduïbles de la quota de tributació els conceptes següents:

- Els impostos o gravàmens de característiques similars a l'impost sobre societats del Principat d'Andorra efectivament satisfets per l'entitat participada a la jurisdicció de la seva residència fiscal, en la part que correspongui a la renda imputada a la base de tributació. Quan la participació sobre l'entitat participada sigui indirecta a través d'una altra o altres entitats, es dedueix l'impost o gravamen de característiques similars a l'impost sobre societats del Principat d'Andorra efectivament satisfet per aquella o aquelles en la part que correspongui a la renda imputada a la base de tributació.

- L'impost o gravamen efectivament satisfet a l'estranger com a conseqüència de la distribució dels dividendes o participacions en beneficis de l'entitat participada no-resident, en la part que correspongui a rendes imputades a la base de tributació. La deducció es determina i s'aplica en els termes i les condicions assenyalats als articles 43 i 43 bis.

- Els impostos sobre la renda satisfets per l'entitat participada a l'estranger, en una jurisdicció diferent de la de la seva residència fiscal, en relació amb les rendes imputades als obligats tributaris. La deducció es determina i s'aplica en els termes i les condicions assenyalats als articles 43 i 43 bis.

Aquestes deduccions es practiquen fins i tot en el cas que els impostos corresponguin a períodes impositius diferents d'aquell en el qual es va efectuar la imputació de les rendes.

La suma de les deduccions previstes en aquesta lletra d) no pot excedir conjuntament la quota de tributació que correspongui pagar al Principat d'Andorra per la renda inclosa a la base de tributació.

e) Quan l'entitat participada distribueixi beneficis, en cas que aquests beneficis s'hagin d'integrar a la base de tributació de l'obligat tributari, s'integren exclusivament els imports que excedeixin les rendes que hagin estat imputades prèviament.

Per calcular la renda derivada de la transmissió de la participació a l'entitat participada, el valor d'adquisició s'incrementa en l'import dels beneficis socials que, sense efectiva distribució, es corresponguin amb rendes que hagin estat imputades als socis en el període de temps comprès entre l'adquisició i la transmissió de la participació.

5. Els obligats tributaris imputen a la seva base de tributació, en els termes i condicions previstos a l'apartat 1, 3 i 4 d'aquest article, les rendes positives obtingudes per les entitats residents que procedeixin de les fonts següents, quan la mitjana anual de les seves posicions en instruments financers sigui igual o inferior al 50% del seus actius:

a) Cànon o altres rendes derivades de la propietat intel·lectual i industrial, en els termes previstos a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 4 de l'article 22 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

b) Titularitat de béns immobles rústics i urbans o de drets reals que recaiguin sobre els mateixos, excepte que estiguin afectats a una activitat econòmica d'acord amb l'establert a l'article 14 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

c) Transmissió dels béns i drets previstos als apartats a) i b) anteriors que generi rendes.".

Article 11

Es modifica l'article 18 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 18. Elements patrimonials amb diferències de valoració comptable i fiscal

Quan un element patrimonial o un servei hagin estat valorats a efectes fiscals per un valor diferent del seu valor comptable, l'entitat adquirent d'aquell element patrimonial o servei integra en la seva base de tributació, amb signe negatiu o positiu, segons correspongui, la diferència entre ambdós valors, de la manera següent:

- a) Si es tracta d'elements patrimonials integrants de l'actiu corrent, en el període impositiu en què aquests elements patrimonials motivin la meritació d'un ingrés.
- b) Si es tracta d'elements patrimonials no amortitzables integrants de l'immobilitzat tangible, intangible o de les inversions immobiliàries, en el període impositiu en què aquests elements patrimonials es transmetin o es donin de baixa. Si es tracta d'elements patrimonials amortitzables, en els períodes impositius que restin de vida útil, aplicant a la diferència esmentada el mètode d'amortització utilitzat respecte dels elements esmentats, amb excepció del cas en què els elements patrimonials siguin transmesos o donats de baixa amb anterioritat. En el cas de transmissió o baixa, la integració té lloc quan aquesta transmissió o baixa es produeixi.
- c) Si es tracta de serveis, en el període impositiu en què es rebin, excepte si el seu import s'ha d'incorporar a un element patrimonial, cas en què cal atènyer-se al que preveuen les lletres anteriors."

Article 12

S'introdueix un nou apartat 7 a l'article 19 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"7. Les pèrdues generades com a conseqüència de la transmissió d'elements de l'immobilitzat tangible i intangible, inclòs el fons de comerç, les inversions immobiliàries, els valors representatius de la participació en el capital o en els fons propis d'entitats residents i no-residents i els valors representatius de deute admesos a cotització en mercats regulats, no són deduïbles quan l'adquirent i el transmissor formin part d'un grup de societats d'acord amb l'article 1 del Decret del 15 de febrer del 2012 pel qual s'aprova el Reglament de formulació de comptes anuals consolidats, amb independència de l'obligació de formular comptes anuals consolidats, o bé quan, malgrat no complir el requisit anterior, estiguin participats pels mateixos socis, persones físiques o jurídiques, directament o indirectament en, almenys, el 75% del capital social.

La pèrdua s'imputa al període impositiu en què els elements esmentats a l'apartat anterior es donin de baixa del balanç de l'entitat adquirent o siguin transmesos a tercers que no formin part del mateix grup de societats o control en els termes previstos a l'apartat anterior, o bé en què l'entitat adquirent o transmissor deixin de formar part del mateix grup de societats o control en els termes previstos a l'apartat anterior.

No obstant això, en el cas d'elements patrimonials amortitzables, les rendes negatives s'integren, amb caràcter previ a les circumstàncies esmentades en el paràgraf anterior, als períodes impositius de vida útil restant dels elements transmesos, d'acord amb el mètode d'amortització utilitzat respecte als elements esmentats."

Article 13

Es modifica l'article 20 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 20. Exempció per evitar la doble imposició econòmica sobre dividends, participacions en beneficis i rendes derivades de la transmissió de participacions en altres entitats

1. Els dividends o les participacions en beneficis procedents d'entitats residents o no-residents fiscals al Principat d'Andorra, així com les rendes positives obtingudes de la transmissió d'una participació, procedents de la dissolució d'una entitat participada, de la separació com a soci, o de les operacions de fusió, escissió, reducció de capital, aportació no dinerària, bescanvi de valors o cessió global de l'actiu i del passiu, estan totalment exempts d'imposició, sempre que es compleixin els requisits següents:

- a) Que l'entitat participada no-resident fiscal estigui subjecta, sense possibilitat d'exempció, a un impost sobre la renda de característiques similars a l'impost sobre societats del Principat d'Andorra, a un tipus nominal equivalent, almenys, al 50% del tipus general de gravamen previst per l'article 41. A l'efecte

d'establir aquesta similitud substancial, es tenen en compte les característiques essencials de l'impost estranger, així com si la finalitat principal d'aquest impost rau en la imposició de la renda obtinguda per l'obligat tributari. S'entén complert aquest requisit quan l'entitat participada sigui resident en un país amb el qual el Principat d'Andorra hagi subscrit un conveni per evitar la doble imposició que li sigui aplicable. Si l'entitat participada directament no està subjecta a un impost de característiques similars però sí que ho està l'entitat filial participada per aquesta entitat, el requisit s'entén complert pel que fa a les rendes procedents de l'entitat no subjecta que, al seu torn, procedeixin de la filial de segon grau que compleixi el requisit de subjecció a un impost de característiques similars.

En el cas d'entitats residents fiscals al Principat d'Andorra, aquesta exempció s'aplica si l'entitat participada està subjecta, sense possibilitat d'exempció, al tipus general de gravamen previst per l'article 41.

En el cas de participacions en beneficis, l'aplicació d'aquest requisit es refereix al període impositiu en el qual s'obtinguin els beneficis que es reparteixen o en els quals es participa, mentre que en relació amb les rendes procedents de la transmissió de la participació o liquidació de la societat, s'exigeix el compliment del requisit en tots els períodes de tinença de la participació.

No obstant això, en cas que aquest requisit no es compleixi en algun dels períodes de tinença de la participació, s'entén que les rendes procedents de la transmissió de la participació o liquidació de la societat s'han generat de forma lineal, llevat de prova en contrari, durant el període de tinença, i pot considerar-se exempta la part de la renda que proporcionalment es correspongui amb els exercicis en què sí que s'ha complert el requisit esmentat.

b) Que el percentatge de participació, directa o indirecta, en el capital, els fons propis, el patrimoni net o els drets de vot de l'entitat resident o no-resident fiscal sigui igual o superior al 5%.

La participació corresponent s'ha de posseir de manera ininterrompuda durant l'any anterior al dia en què sigui exigible el benefici que es distribueixi o, si no n'hi ha, s'ha de mantenir posteriorment durant el temps necessari per completar aquest període. En el cas de rendes derivades de la transmissió de la participació, el termini d'un any es computa fins al moment de transmissió de la participació o liquidació de la societat. Per al còmput del termini esmentat, s'ha de tenir en compte el període en què la participació hagi estat posseïda ininterrompudament per persones vinculades en el sentit de l'article 16.

Si l'entitat participada obté dividendes, participacions en beneficis o rendes derivades de la transmissió de valors representatius del capital d'entitats, el requisit previst en aquest apartat b) s'ha de complir de manera indirecta en aquestes entitats. Aquest requisit no resulta aplicable quan els dividendes, participacions en beneficis o rendes obtinguts s'han integrat en la base de tributació de l'entitat directament o indirectament participada com a dividendes, participacions en beneficis o rendes derivades de la transmissió de valors representatius del capital d'entitats, sense tenir dret a un règim d'exempció o de deducció per doble imposició.

2. En relació amb les participacions a què es refereix l'apartat anterior, són aplicables les limitacions següents:

a) No s'aplica l'exempció prevista en aquest article a les rendes positives obtingudes per la transmissió de participacions en entitats, així com la cessió de drets reals sobre aquestes participacions, quan almenys el 50% de l'actiu de les entitats esmentades estigui compost, de forma directa o indirecta, per béns immobles situats al Principat d'Andorra o per drets reals sobre aquests mateixos béns.

b) No és procedent l'exempció prevista en aquest article als dividendes o participacions en beneficis d'entitats residents i no-residents que generin, com a conseqüència de la seva distribució, una despesa fiscalment deduïble a l'entitat pagadora.

c) En el cas de participacions en entitats residents o no-residents fiscals, les despeses vinculades a participacions que generen rendes exemptes no són deduïbles.

d) No són deduïbles les pèrdues obtingudes en la transmissió de participacions que compleixin els requisits previstos a l'apartat 1.

e) Són deduïbles les pèrdues procedents de l'extinció d'entitats participades, excepte que l'extinció sigui conseqüència d'una operació de reorganització o es continuï realitzant l'activitat sota qualsevol altra forma jurídica dintre del mateix grup de societats, segons els criteris establerts a l'article 1 del Decret del 15

de febrer del 2012 pel qual s'aprova el Reglament de formulació de comptes anuals consolidats, amb independència de l'obligació de formular comptes anuals consolidats, a què pertany l'entitat extingida a la data d'extinció, o bé que, malgrat no complir el requisit anterior, els mateixos socis, persones físiques o jurídiques, participin directament o indirectament en, almenys, el 75% del capital social en ambdós entitats a la data d'extinció.

No obstant això, les pèrdues esmentades es minoren en l'import dels dividendes o participacions en beneficis rebuts de l'entitat participada que no s'hagin integrat a la base de tributació per aplicació del règim d'exempció previst en aquest article i no hagin minorat el valor d'adquisició.

3. La prova que es donen les circumstàncies per aplicar les exempcions que estableix aquest article recau sempre en l'obligat tributari que invoqui el dret a aplicar-la."

Article 14

S'introdueix un nou article 21 ter a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"Article 21 ter. Reducció per arrendaments d'habitatge

Els obligats tributaris poden reduir la base de tributació, sempre que sigui positiva, en un import equivalent al 5% dels ingressos procedents de l'arrendament d'habitatges, per a residència habitual i permanent, situats al Principat d'Andorra. No obstant això, la reducció només es podrà aplicar als ingressos, excloses la repercussió de les despeses de subministraments, procedents d'habitatges pels quals s'obtingui una renda inferior a 8 euros metre quadrat i l'import total de la renda no superi els 1.250 euros mensuals.

La base de tributació no pot ser negativa com a conseqüència de l'aplicació d'aquesta reducció."

Article 15

Es modifica l'apartat 1 de l'article 22 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"1. Les bases de tributació negatives poden compensar les bases de tributació positives dels períodes impositius que conclouin en els disset anys posteriors, amb el límit previst a l'apartat 2 de l'article 43.

Les bases de tributació negatives que, d'acord amb el límit previst a l'apartat 2 de l'article 43, no puguin ser deduïdes, poden deduir-se de la base de tributació en els períodes impositius que conclouin en els disset anys posteriors a la seva generació."

Article 16

Es modifica l'article 25 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 25. Règim especial de consolidació tributària

1. Els obligats tributaris que revesteixin la forma de societats anònimes o limitades andorranes que formin part d'un grup tributari poden tributar sota el règim previst en aquest article.

2. Formen part d'un grup tributari totes les societats que participin en altres societats en un grau igual o superior al 75% del seu capital o dels drets de vot. El grup tributari està format tant per les entitats participants com per les participades, sempre que totes siguin obligats tributaris d'aquest impost. La participació esmentada s'ha de mantenir de forma ininterrompuda durant tot el període impositiu. El grau de participació que es tingui pot ser de forma directa o indirecta. La participació indirecta serà la que resulti de multiplicar els percentatges de participació.

3. No poden formar part d'un grup tributari:

- a) Les entitats exemptes a les quals es refereix l'article 8 de la Llei;

- b) Les entitats que quan es tanqui el període impositiu estiguin en situació de suspensió de pagaments o fallida, o el seu patrimoni net sigui negatiu; i
- c) Les societats participades la participació de les quals s'aconsegueixi a través d'una altra societat que no compleixi els requisits establerts per formar part del grup tributari.
- d) Les societats que hagin optat per l'aplicació del règim especial previst a l'article 23.
4. Les societats que hagin d'integrar un grup tributari ho han de comunicar al ministeri encarregat de les finances abans de l'inici de l'exercici, cosa que han d'acordar per junta de socis totes i cadascuna de les societats afectades. La societat dominant ha de comunicar els acords al ministeri encarregat de les finances abans de l'inici del període impositiu en què sigui aplicable aquest règim i les variacions posteriors en la composició del grup.
5. Les societats participades del grup tributari han de presentar la seva declaració individual, i han de determinar la seva base de tributació i les deduccions aplicables, sense haver-ne d'ingressar la quota resultant.
6. La societat dominant determina la seva base de tributació d'acord amb les regles previstes en aquest títol de la Llei, de manera que ha d'integrar en la seva base de tributació les bases de tributació de cada una de les entitats participades que integrin el grup tributari i ha de practicar les eliminacions corresponents per les operacions internes realitzades entre les societats del grup, d'acord amb el que preveu la normativa comptable per a la formulació dels comptes anuals consolidats i la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris. Les eliminacions practicades s'han d'integrar a la base de tributació quan les operacions siguin fetes amb terceres persones, en els termes que preveu la norma comptable en matèria de consolidació.
7. El límit establert a l'article 14 d'aquesta Llei en relació amb la deducció de les despeses financeres es refereix al grup tributari.
8. La reducció per arrendaments d'habitatge prevista a l'article 21 ter es refereix al grup fiscal.
9. El límit establert a l'apartat 2 de l'article 43 d'aquesta Llei en relació amb la compensació de les bases de tributació negatives i a la deducció per doble imposició interna i internacional regulada a l'article 43 bis i les deduccions regulades als articles 44 i 44 bis, es refereix al grup tributari.
10. Les bases de tributació negatives del grup tributari són compensables respecte de les positives del grup que es generin durant els disset anys següents, amb els límits previstos a l'apartat 2 de l'article 43.
11. Les bases de tributació negatives pendents de compensació generades per les societats participades abans que s'integrin en el grup tributari només es poden compensar per bases de tributació positives de la mateixa entitat.
12. Les despeses financeres netes pendents de deduir d'acord amb l'article 14 generades per les societats participades abans que s'integrin en el grup tributari es dedueixen amb el límit del 30% del resultat comptable positiu de la mateixa entitat corregit d'acord amb l'article 14. Aquestes despeses es tenen en compte igualment en el límit que preveu l'apartat 1 de l'article 14.
13. La quota de tributació del grup tributari es minora en l'import de les deduccions que preveu el capítol vuitè a les quals tinguin dret cada societat que integra el grup tributari. Els requisits establerts per aplicar les deduccions esmentades es refereixen al grup tributari. Les deduccions de qualsevol societat pendents d'aplicació en el moment que s'hagin d'incloure en el grup tributari es poden deduir de la quota de tributació del grup tributari amb el límit que correspongui a la societat esmentada en el règim individual de tributació.
14. El període impositiu de totes les societats del grup ha de coincidir amb el de la societat dominant.
15. Les entitats sobre les quals s'adquireixi una participació directa o indirecta, i que compleixin les condicions esmentades a l'apartat 2 i al 3 per formar part del grup de consolidació, s'integren de manera obligatòria en el grup fiscal en el període impositiu següent.

En el cas d'entitats de nova constitució, la integració es produeix des del moment que es constitueixin, sempre que es compleixin tots els requisits per formar part del grup fiscal.

16. Les entitats dependents que deixin de complir les condicions per formar part del grup fiscal queden excloses del grup fiscal amb efectes des del mateix període impositiu en què es produeixi tal circumstància.

17. La societat dominant ha de formular, a efectes fiscals, el balanç i el compte de pèrdues i guanys consolidats, amb l'aplicació del mètode d'integració global a totes les societats que integren el grup tributari. Els comptes anuals consolidats es refereixen a la mateixa data de tancament i període que els comptes anuals de la societat dominant, de manera que les societats dependents han de tancar el seu exercici social en la data en què ho faci la societat dominant. En aquest sentit, l'entitat dominant ha d'adjuntar a la liquidació de l'impost la informació següent:

- a) Les eliminacions practicades en períodes impositius anteriors pendents d'incorporació i les eliminacions practicades en el període impositiu degudament justificades en la seva procedència i quantitat.
- b) Les incorporacions fetes en el període impositiu, igualment justificades en la seva procedència i quantitat.
- c) Les diferències, degudament explicades, que hi pugui haver entre les eliminacions i les incorporacions realitzades a l'efecte de determinar la base de tributació del grup fiscal i les realitzades a l'efecte de l'elaboració dels comptes anuals consolidats.

18. L'obligació de fer els pagaments a compte del grup tributari recau en la societat dominant.

19. A partir de l'exercici en què s'hagi optat per aquest règim, totes les societats integrants del grup queden obligades fins al moment que es renunciï a aplicar-lo.

20. Una vegada s'hagi exercit l'opció, el grup tributari queda vinculat a aquest règim de manera indefinida durant els períodes impositius següents, mentre no es compleixin els motius d'exclusió regulats en aquest article i mentre no es renunciï a aplicar-lo a través del corresponent procediment determinat reglamentàriament, que s'ha d'exercir, si escau, en el termini de tres mesos a comptar de la finalització de l'últim període impositiu en què s'ha aplicat.

21. El grup tributari s'extingeix quan la societat dominant perdi el caràcter esmentat.

22. En el cas que el règim de consolidació tributària i el grup tributari s'extingeixin, respecte a les eliminacions pendents d'incorporació, les bases de tributació negatives del grup tributari i les deduccions en la quota pendents de compensació, cal procedir de la manera següent:

- a) Les eliminacions pendents d'incorporació s'integren en la base de tributació del grup tributari en l'últim període impositiu en què sigui aplicable el règim de consolidació tributària.
- b) Les societats que integrin el grup tributari en el període impositiu en què es produeixi la pèrdua o l'extinció d'aquest règim han d'assumir el dret a la compensació de les bases de tributació negatives del grup tributari pendents de compensar, en la part que hagin contribuït a formar-les. La compensació es fa amb les bases de tributació positives que es determinin en règim individual de tributació i que es generin durant els disset anys següents, amb els límits previstos a l'apartat 2 de l'article 43.
- c) Les societats que integrin el grup tributari en el període impositiu en què es produeixi la pèrdua o l'extinció d'aquest règim han d'assumir el dret a la compensació de les deduccions de la quota del grup tributari pendents de compensació, en la part en què hagin contribuït a formar-les.
- d) Les societats que integrin el grup tributari en el període impositiu en què es produeixi la pèrdua o l'extinció d'aquest règim han d'assumir el dret a la deducció de les despeses financeres pendents de deduir d'acord amb l'article 14, en la part en què hagin contribuït a generar-les.

23. El que disposen els apartats anteriors és aplicable quan alguna o algunes de les societats que integren el grup tributari hi deixin de pertànyer.

24. En cas que l'entitat dominant d'un grup tributari sigui absorbida per alguna entitat a través d'una operació de fusió en els termes de l'article 2 de la Llei 17/2017, del 20 d'octubre, de règim fiscal de les operacions de

reorganització empresarial que determini que totes les entitats incloses en el grup fiscal s'integrin a l'altre grup fiscal, no es produeixen els efectes previstos a l'apartat 21 d'aquest article.

25. Les societats del grup tributari responen solidàriament del pagament del deute tributari, excepte pel que fa a les sancions."

Article 17

Se suprimeix l'article 26 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats.

Article 18

Es modifica el títol del capítol vuitè de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Capítol VIII. Quota de liquidació: deduccions a la quota"

Article 19

Es modifica l'article 43 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 43. Quota de liquidació i deduccions a la quota

1. La quota de liquidació és el resultat de restar a la quota de tributació la deducció per doble imposició interna i internacional regulada a l'article 43 bis i les deduccions regulades als articles 44 i 44 bis. La quota de liquidació no pot ser negativa i com a mínim es consigna l'import zero.

2. No obstant això, la quota de liquidació no pot ser inferior al 30% de la quota de tributació corresponent a la base de tributació positiva del període impositiu prèvia a la compensació de les bases de tributació negatives d'exercicis anteriors.

Quan és aplicable el límit previst en aquest apartat, es redueix, en la quantitat corresponent, l'import de les bases de tributació negatives que es poden compensar i l'import de les deduccions previstes en l'apartat anterior que es poden aplicar en el període impositiu.

3. Les quantitats no deduïdes en cas d'insuficiència de quota de tributació o per l'aplicació del límit establert a l'apartat 2 d'aquest article es poden deduir de la quota de tributació en els sis períodes impositius que conculquin posteriorment al període en què s'hagin generat, amb el límit establert a l'apartat anterior."

Article 20

S'introdueix un nou article 43 bis a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"Article 43 bis. Deducció per eliminar la doble imposició interna i internacional

1. La quota de tributació es minora amb l'import de les quotes de tributació satisfetes per l'obligat tributari per l'impost comunal sobre els rendiments arrendataris i per l'impost comunal sobre la radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals.

2. Quan en la base de tributació de l'obligat tributari s'integrin rendes obtingudes i gravades a l'estranger, es dedueix de la quota de tributació la menor de les dos quantitats següents:

a) L'import efectiu satisfet a l'estranger per raó del gravamen de característiques similars a aquest impost o a l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals a què hagi estat sotmès l'obligat tributari. A l'efecte d'establir aquesta similitud substancial, es tenen en compte les característiques essencials de l'impost estranger, així com si la finalitat principal d'aquest impost rau en la imposició de la renda obtinguda per l'obligat tributari. En particular, es considera que l'impost estranger és de característiques similars a l'impost sobre societats del Principat d'Andorra quan estigui cobert per un conveni de doble imposició que sigui aplicable. Si un conveni per evitar la doble imposició és aplicable, la deducció no pot excedir l'impost que correspongui segons el conveni. No es dedueixen els impostos no pagats en virtut d'exempció,

bonificació o qualsevol altre incentiu fiscal concedit a l'estranger, llevat que s'estableixi una altra cosa en un conveni per evitar la doble imposició que sigui aplicable.

b) L'import de la quota de tributació que correspondria pagar al Principat d'Andorra per les rendes esmentades si s'haguessin obtingut en territori andorrà.

A l'efecte del càlcul d'aquest import, la base de tributació corresponent a la renda estrangera es determina d'acord amb la normativa d'aquest impost, i són únicament imputables a aquesta base de tributació les despeses específicament connectades amb la generació de la renda esmentada.

3. L'import de l'impost satisfet a l'estranger s'inclou en la renda d'acord amb el que preveu l'apartat anterior i, igualment, forma part de la base de tributació, encara que no sigui plenament deduïble.

4. Quan l'obligat tributari hagi obtingut en el període impositiu diverses rendes a l'estranger, la deducció es calcula agrupant les rendes que, havent estat sotmeses a imposició a l'estranger, procedeixen d'un mateix país.

No obstant això últim, les rendes procedents d'establiments permanents es computen de manera aïllada per cada establiment permanent.

5. L'obligat tributari ha d'acreditar la procedència i la quantitat de la deducció que pretengui efectuar mitjançant l'exhibició dels suports documentals oportuns, sigui quin sigui el període en què es va originar el dret a la deducció."

Article 21

Es modifica l'article 44 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 44. *Deducció per creació de llocs de treball i per projectes que fomenten la digitalització*

1. Els obligats tributaris poden minorar de la quota de tributació el resultat de multiplicar la quantitat fixa de 1.000 euros per persona d'increment mitjà de plantilla fixa anyal que tinguin. A aquest efecte només es computen els contractes laborals formalitzats a Andorra i subjectes a la legislació laboral andorrana. Així mateix, els treballadors contractats han d'estar inscrits al Servei d'Ocupació andorrà com a demandants d'ocupació.

Per determinar l'increment mitjà de plantilla, es calcula la plantilla mitjana prorratejant el nombre de persones pels dies de l'any que estan contractades en relació laboral per l'obligat tributari, i es compara amb la plantilla mitjana de l'any anterior, determinada de la mateixa forma. Aquest increment mitjà de plantilla s'ha de mantenir durant l'any posterior a comptar del tancament de l'exercici. En el cas que no es compleixi aquest increment mitjà de plantilla, l'obligat tributari ha d'ingressar l'import de la deducció aplicada, juntament amb els interessos de demora.

La quantitat fixa prevista en aquest apartat s'incrementa fins a 3.500 euros per cada treballador contractat que es trobi, en el moment de la contractació, en alguna de les situacions següents:

- Que siguin menors de 25 anys.
- Que siguin majors de 55 anys.
- Que tinguin una discapacitat reconeguda per la Comissió Nacional de Valoració (Conava).

El número de treballadors contractats que donin dret a la deducció per l'import incrementat de 3.500 euros s'ha de mantenir durant l'any posterior a comptar del tancament de l'exercici en què s'apliqui la deducció. En cas que no es compleixi amb el manteniment del número de treballadors durant l'any posterior, l'obligat tributari ha d'ingressar l'import de la deducció aplicada, juntament amb els interessos de demora.

2. Els obligats tributaris que portin a terme projectes que contribueixen a la digitalització de l'empresa en els termes i les condicions que, si escau, es determinin legalment, i sempre que estiguin entre els previstos a l'Annex 3 d'aquesta Llei, poden minorar la quota de tributació mitjançant l'aplicació de la deducció prevista en aquest apartat.

L'aplicació d'aquesta deducció és incompatible, per les mateixes despeses i inversions, amb l'aplicació del règim especial d'explotació de determinats actius intangibles previst a l'article 23 i amb qualsevol altra deducció a la quota o benefici fiscal previst en aquesta Llei.

El percentatge de deducció que s'ha d'aplicar sobre la base de deducció és del 2%.

En el cas que la base de la deducció sigui igual o superior a un milió d'euros, el dret a la deducció prevista en aquest apartat està condicionat al fet que l'Administració tributària certifiqui amb caràcter previ, i en els termes que s'estableixin reglamentàriament, l'adequació de les despeses o les inversions als requisits previstos en aquest apartat.

Es poden establir reglamentàriament altres condicions relatives a l'aplicació de la deducció prevista en aquest apartat."

Article 22

S'introdueix un nou article 44 bis a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"Article 44 bis. Deducció per incentius fiscals al mecenatge

1. Els obligats tributaris que efectuïn donatius irrevocables, purs i simples a favor de Govern, dels comuns o de les fundacions previstes en la Llei 11/2008, de 12 de juny, de fundacions i a favor de les associacions sense ànim de lucre de caràcter cultural, esportiu, social o medi ambiental, regulades en la Llei qualificada d'associacions, de 29 de setembre de 2000, poden minorar de la quota de tributació el resultat d'aplicar el 20 per cent al valor del donatiu en les condicions assenyalades als apartats següents.

La base per a l'aplicació de la deducció assenyalada al paràgraf anterior és la següent:

- En relació als donatius dineraris, el seu import.
- En relació amb els donatius de béns o drets, el seu valor comptable.
- En relació als préstecs d'ús o comodats, el 5% del valor comptable del bé en cada exercici que es realitzi i en la proporció del nombre de dies de la seva durada.

En cap cas no tenen la consideració de donatius les quotes de socis satisfetes a les associacions sense ànim de lucre de caràcter cultural, esportiu, social o medi ambiental regulades en la Llei qualificada d'associacions, de 29 de setembre de 2000.

La difusió pública que l'obligat tributari pogués fer dels donatius realitzats no alterarà el caràcter pur i simple dels mateixos.

No tindran la consideració de donatiu a l'efecte d'aplicar la deducció a què es refereix el present article les prestacions gratuïtes de serveis.

2. L'import de la minoració de la quota de tributació per la realització dels donatius a què es refereixen els números anteriors no podrà excedir del 10 per cent de la base de tributació corresponent a l'obligat tributari en el període impositiu en que s'han generat.

3. L'aplicació de la deducció prevista en aquest article exigeix l'acreditació de l'efectivitat del donatiu mitjançant un certificat que l'entitat que rep el donatiu està obligada a facilitar d'acord amb els requisits regulats reglamentàriament.

4. Estan exemptes les rendes positives que es posin de manifest en els donants contribuents d'aquest impost com a conseqüència dels donatius a què es refereix aquest article."

Article 22 bis

S'introdueix un nou article 44 ter a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"Article 44 ter. Incentius fiscals al patrocini i l'esponsorització

1. Els obligats tributaris que incorrin en despeses o facin inversions per esponsoritzacions o patrocini en virtut de contractes amb el Govern o els comuns, les fundacions previstes a la Llei 11/2008, de 12 de juny, de fundacions o les associacions sense ànim de lucre de caràcter cultural, esportiu, social o medi ambiental, regulades en la Llei qualificada d'associacions, de 29 de setembre de 2000 poden minorar de la quota de tributació el resultat d'aplicar el 10% de l'import o valor de les despeses i inversions realitzades, en els termes i condicions previstos en els paràgrafs següents.

També tenen dret a la deducció prevista a l'apartat anterior els obligats tributaris que incorrin en despeses o inversions per esponsoritzacions o patrocini en virtut de contractes amb persones físiques que siguin esportistes o artistes, no professionals en ambdós casos, amb residència fiscal al Principat d'Andorra, en els termes previstos a l'article 8 de la Llei 5/2014, de 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

S'entén per esponsorització o patrocini el contracte en virtut del qual el patrocinat, a canvi d'una aportació econòmica del patrocinador, per realitzar una activitat esportiva, benèfica, cultural, científica o d'altra índole, es compromet a col·laborar en la publicitat del patrocinador.

La base de la deducció inclou les despeses i inversions de caràcter monetari i no monetari que, satisfetes en virtut d'un contracte d'esponsorització o patrocini amb alguna de les persones físiques o entitats incloses en aquest article, responguin a la definició d'esponsorització o patrocini prevista en l'apartat anterior. En el cas de ser no monetàries la base de la deducció serà el seu valor comptable.

La base de la deducció en cada exercici es referirà a les despeses o inversions satisfetes en el mateix i en cap cas podrà superar la quantitat de 100.000 euros.

2. També tenen dret a la deducció prevista en l'apartat anterior els obligats tributaris que incorrin en despeses o inversions per esponsoritzacions o patrocini en virtut de contractes amb persones físiques que siguin esportistes o artistes amb residència fiscal al Principat d'Andorra, en els termes previstos a l'article 8 de la Llei de l'impost sobre la renda de les persones físiques, sempre que, en el cas d'esportistes o artistes professionals, l'esponsorització o el patrocini no determini la promoció o divulgació de la imatge, marques, productes, serveis o altres elements identificatius del patrocinador o espònsor, ni l'obtenció de cap altre tipus de contraprestacions materials o immaterials per aquest."

Article 22 ter

S'introdueix un nou article 44 quater a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"Article 44 quater. Incentius a la participació en projectes declarats d'interès nacional

La declaració d'interès nacional de projectes que revesteixin una especial rellevància per al Principat d'Andorra podrà contemplar l'aplicació del règim previst en aquest article als obligats tributaris per l'impost sobre societats que realitzin aportacions gratuïtes a aquests projectes o en siguin patrocinadors o espònsors.

Aquests projectes poden consistir en esdeveniments ocasionals d'especial transcendència i projecció, com ara esdeveniments esportius, culturals, científics o socials que es duguin a terme al Principat d'Andorra, o bé en intervencions d'especial abast per al Principat d'Andorra i la seva població, per la importància de les seves previsible conseqüències, per la dimensió de les inversions que requereixin, o per altres circumstàncies que al legislador li resultin significatives i mereixedores d'una singular atenció, i en les quals la invitació a la participació privada resulti oportuna i pugui servir per facilitar la seva consecució, tals com la posada en marxa de museus, espais culturals o esportius o centres d'investigació, iniciatives de rehabilitació patrimonial o investigacions arqueològiques, entre altres actuacions.

La iniciativa, gestió i execució dels projectes ha de correspondre a una administració pública o ha d'existir un conveni de col·laboració en el qual una administració pública sigui part.

Els obligats tributaris de l'impost sobre societats que, sense participar en els eventuais resultats dels projectes que hagin estat declarats d'interès nacional i que contemplin l'aplicació dels incentius previstos en

aquest article, realitzin aportacions gratuïtes per al finançament d'aquests projectes poden minorar de la quota de tributació de l'impost el resultat d'aplicar el 75 per cent del valor d'aquestes aportacions en les condicions assenyalades a continuació:

- Han de tractar-se de donatius irrevocables, purs i simples.
- La base per a l'aplicació de la deducció prevista en el paràgraf anterior serà l'import del donatiu, en el cas de donatius dineraris, o el seu valor comptable, en el cas de donatius de béns o drets.
- L'aplicació de la deducció prevista en aquest article exigeix l'acreditació de l'efectivitat del donatiu mitjançant un certificat que l'entitat que rep el donatiu està obligada a facilitar d'acord amb els requisits regulats reglamentàriament.
- Estaran exemptes les rendes positives que es posin de manifest en els donants i, en els donataris, contribuents d'aquest impost, com a conseqüència dels donatius a què es refereix aquest article.
- La difusió pública que l'obligat tributari pogués fer dels donatius realitzats no alterarà el caràcter pur i simple dels mateixos.

Igualment tindran dret a la deducció prevista en els paràgrafs anteriors els obligats tributaris que incorrin en despeses o facin inversions per esponsoritzacions o patrocini en virtut de contractes amb l'administració pública gestora dels projectes o amb els ens creats a l'efecte.

Els conceptes de patrocini i esponsorització i la determinació de la base de la deducció seran els que s'indiquen a l'article 44 ter d'aquesta Llei, tot i que la base de la deducció en el cas de projectes declarats d'interès nacional no estarà subjecta a límit quantitatiu.

Els projectes declarats d'interès nacional s'estableixen a la Llei del pressupost que definirà les principals característiques.

Entre d'altres, s'han d'establir els aspectes següents:

- La denominació del projecte i la descripció de l'esdeveniment o intervenció de què es tracti, indicant les seves característiques i finalitats principals.
- Els terminis dins dels quals es puguin realitzar les diferents aportacions."

Article 23

S'introdueix un nou article 45 bis a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"Article 45 bis. *Pagaments a compte en transmissions immobiliàries*

1. Els obligats tributaris que obtinguin rendes positives derivades de la transmissió de béns immobles situats al territori del Principat d'Andorra han d'efectuar un pagament a compte d'aquest impost i ingressar l'import al ministeri encarregat de les finances en els terminis i les condicions que s'estableixen en aquest article.

També estan subjectes a l'obligació d'efectuar aquest pagament a compte els obligats tributaris que obtinguin rendes derivades dels actes següents:

- a) La transmissió d'accions o de participacions en entitats, així com la constitució o cessió de drets reals sobre aquestes accions o participacions quan almenys el 50% de l'actiu de les entitats esmentades estigui compost, de forma directa o indirecta, per béns immobles situats al Principat d'Andorra o per drets reals sobre aquests mateixos béns, o bé quan aquests drets o participacions atribueixen al seu titular el dret a gaudir de béns immobles situats al Principat d'Andorra.
- b) Les transmissions o adjudicacions de béns immobles efectuades com a conseqüència de qualsevol resolució judicial o administrativa.
- c) Les adjudicacions de béns immobles o drets sobre els mateixos béns en pagament de deutes o per al pagament de deutes.

- d) La constitució o la cessió de drets reals sobre béns immobles situats al Principat d'Andorra.
2. L'import del pagament a compte és el resultat d'aplicar el tipus de gravamen general de l'impost sobre l'import de la renda obtinguda, determinada d'acord amb les regles previstes en aquesta Llei.
3. No s'ha d'efectuar el pagament a compte previst a l'apartat 1 d'aquest article quan la renda estigui exempta d'acord amb el que es preveu en aquesta Llei.
4. Quan es tracti de transmissions amb preu ajornat a les quals sigui aplicable la regla prevista a l'apartat 3 de l'article 19, el pagament a compte es calcula sobre l'import de la renda que es correspon amb els cobraments que, segons els terminis de pagament acordats, s'hagin de produir en la data de transmissió del bé i en els dotze mesos posteriors.
5. En el supòsit que la transmissió del bé o que la constitució o cessió del dret real que estiguin subjectes a l'obligació d'efectuar aquest pagament a compte es formalitzin a través de contracte privat, l'obligat tributari ha de liquidar el pagament a compte, presentant-lo i ingressant-ne l'import al ministeri encarregat de les finances en un termini de trenta dies a comptar de la data del contracte privat.
- En el supòsit d'una elevació posterior a públic d'aquest contracte privat, la liquidació del pagament a compte s'ha de justificar en el moment de l'elevació a públic del contracte.
6. En el cas que la transmissió del bé o que la constitució o cessió del dret real que estiguin subjectes a l'obligació d'efectuar aquest pagament a compte siguin atorgades a través d'escriptura pública, l'obligat tributari ha de liquidar el pagament a compte de forma simultània a l'atorgament de l'escriptura pública tenint en compte el que es preveu a l'article 45 ter.
7. S'han de determinar reglamentàriament els terminis, els models i les formes de declaració i d'ingrés del pagament a compte, i les formes de justificació del pagament."

Article 24

S'introdueix un nou article 45 ter a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

"Article 45 ter. Obligacions dels fedataris públics en transmissions immobiliàries

1. Els fedataris públics no poden autoritzar cap escriptura pública de transmissió de béns immobles o relativa als actes esmentats a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 45 bis, o de constitució o cessió de drets reals sobre els mateixos béns efectuada mitjançant contracte privat, ni poden protocol·litzar documents privats en què es reflecteixin aquestes transmissions, si els obligats tributaris no acrediten prèviament o simultàniament la liquidació i, si escau, l'ingrés efectiu del pagament a compte previst a l'article anterior o que són aplicables els supòsits d'exempció previstos en aquesta Llei.
2. Quan es tracti d'actes subjectes a l'impost en què no hi hagi intervenció de preu, el pagament a compte es practica prenent per base l'increment del valor real dels béns declarat pel mateix obligat tributari, que s'ha de consignar a l'escriptura.
3. Els fedataris públics han de percebre l'import del pagament a compte efectuat per l'obligat tributari i efectuar-ne l'ingrés al ministeri encarregat de les finances, dins els terminis i sota els models que reglamentàriament es determinin.
4. Els fedataris públics han d'adjuntar a la matriu de l'escriptura una còpia de la liquidació del pagament a compte.
5. Els fedataris públics han de presentar davant del ministeri encarregat de les finances, durant la primera quinzena de cada trimestre, la relació o l'índex comprensiu de tots els actes subjectes al pagament a compte que hagin autoritzat, incloent-hi la identificació dels contribuents i de les liquidacions que hagin percebut en el trimestre natural immediatament anterior, en la forma i sota els models que reglamentàriament es determinin.

6. Els notaris han de comunicar al Registre Administratiu de Béns Immobles, adscrit a la Cambra de Notaris, l'atorgament de qualsevol acte o contracte que impliqui una transmissió patrimonial immobiliària, incloent-hi qualsevol dels actes esmentats a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 45 bis, o la constitució o cessió de drets reals en què intervinguin, a fi que es procedeixi a inscriure'ls.

Reglamentàriament es determinen la forma i el procediment per dur a terme la inscripció."

Article 25

Es modifica l'article 46 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 46. Deducció del pagament a compte i quota diferencial

Els pagaments a compte previstos als articles 45 i 45 bis es dedueixen de la quota de liquidació per obtenir la quota diferencial. Quan, per efecte dels pagaments a compte esmentats, la quota diferencial sigui negativa, el ministeri encarregat de les finances ha de retornar l'excés.

Quan es tracti de transmissions amb preu ajornat segons l'apartat 3 de l'article 19, l'import del pagament a compte efectuat d'acord amb l'article 45 bis es dedueix de la quota de liquidació a mesura que la renda s'imputi en la base de tributació."

Article 26

Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 49 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queden redactats de la manera següent:

"2. Un cop transcorreguts dos mesos des de la data de notificació de la comunicació a què es refereix l'apartat anterior, el ministeri encarregat de les finances, si escau, ha de declarar amb caràcter provisional la baixa en el Registre tributari i la revocació del número de registre tributari.

3. A l'efecte de donar publicitat a aquesta baixa amb caràcter provisional del Registre tributari i a la revocació del número de registre tributari, se n'ha de fer difusió pública, en els termes que s'estableixin reglamentàriament i amb la corresponent publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*."

Article 27

Es modifica l'article 50 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

"Article 50. Expedient de baixa provisional per falta de presentació de declaracions

1. Quan, estant-hi obligada per aquesta Llei, una entitat no hagi presentat les declaracions tributàries corresponents durant dos exercicis consecutius, el ministeri encarregat de les finances ha de requerir a l'obligat tributari la presentació de les declaracions omeses en el termini d'un mes i advertir-lo que, si no ho fa, serà donat de baixa provisional del Registre Tributari i se li revocarà el número de registre tributari.

2. Si transcorre el termini fixat en l'apartat anterior sense que s'hagin presentat les declaracions reclamades, es practicarà d'ofici la baixa provisional del Registre tributari, sense perjudici de les actuacions de comprovació i investigació que es considerin oportunes.

3. A l'efecte de donar publicitat a aquesta baixa amb caràcter provisional del Registre tributari i a la revocació del número de registre tributari, se n'ha de fer difusió pública, en els termes que s'estableixin reglamentàriament i amb la corresponent publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*."

Article 28

Es modifica l'article 52 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

“Article 52. Cancel·lació de la nota marginal i rehabilitació del número de registre tributari

La cancel·lació de la nota marginal inscrita en el Registre de Societats Mercantils exigeix l'acord previ del ministeri encarregat de les finances que n'hagi disposat la pràctica, adoptat d'ofici o a petició de l'entitat interessada, un cop aquesta entitat hagi demostrat estar al corrent del compliment de les seves obligacions tributàries en relació amb aquest impost.

El ministeri encarregat de les finances pot rehabilitar el número de registre tributari mitjançant acord, del qual s'ha de fer difusió pública, en els termes que s'estableixin reglamentàriament, un cop s'hagi acordat la cancel·lació de la nota marginal en el Registre de Societats Mercantils.”

Article 29

S'introdueix una nova lletra d) a l'apartat 2 de l'article 63 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

“d) Quan es tracti de rendes derivades de la transmissió de béns immobles situats al territori del Principat d'Andorra, deixar d'ingressar les diferències de valor que es produeixin entre el valor declarat i el valor real, comprovat per l'Administració, quan aquesta diferència superi el 50% del valor real del bé immoble edificat o del dret real sobre el bé immoble o el 100% quan es tracti de terrenys no edificats o del dret real sobre el terreny.”

Article 30

S'introdueix una disposició addicional segona a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

“Disposició addicional segona. Recàrrec especial sobre els guanys especulatius en les transmissions de béns immobles situats al Principat d'Andorra

1. Els obligats tributaris que obtinguin guanys de capital de caràcter especulatiu, derivats de la transmissió de béns immobles situats al Principat d'Andorra, estan sotmesos al recàrrec especial previst en aquesta disposició addicional. Als efectes d'aquesta disposició, s'assimilen a les transmissions de béns immobles situats al Principat d'Andorra els actes esmentats a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 45 bis.
2. Es consideren guanys de capital de caràcter especulatiu els derivats de les transmissions esmentades a l'apartat anterior, quan procedeixin de les transmissions de béns o drets efectuades abans d'haver transcorregut un període mínim de dos anys des de la data de l'adquisició per l'obligat tributari.
3. El recàrrec especial es calcula aplicant un tipus del 5% sobre l'import del guany de capital, determinat d'acord amb les regles previstes en aquesta Llei.
4. El recàrrec especial es merita en el moment en què es produeix la transmissió dels béns als quals es refereix l'apartat 1 anterior.
5. Els obligats tributaris han de liquidar el recàrrec especial i ingressar l'import al ministeri encarregat de les finances d'acord amb el procediment previst als articles 45 bis i 45 ter, en els terminis i les condicions que s'estableixen reglamentàriament.
6. El recàrrec especial previst en aquesta disposició addicional té la consideració de quota de l'impost sobre societats.”

Capítol segon. Modificació de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques

Article 31

Es modifica l'article 4 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"1. Constitueix el fet generador l'obtenció de renda, sigui quina sigui la seva font o origen, per part de l'obligat tributari, amb independència del lloc on s'hagi produït i sigui quina sigui la residència del pagador.

2. Componen la renda de l'obligat tributari:

- a) Les rendes del treball.
- b) Les rendes procedents de la realització d'activitats econòmiques.
- c) Les rendes del capital immobiliari.
- d) Les rendes del capital mobiliari.
- e) Els guanys i les pèrdues de capital.
- f) Les imputacions de renda en règim de transparència fiscal.

3. Als efectes de la determinació de les bases de tributació i de liquidació i del càlcul de l'impost, la renda es classifica en renda general i renda de l'estalvi, en els termes següents:

- a) Formen la renda general les rendes del treball, les rendes procedents de la realització d'activitats econòmiques i les rendes del capital immobiliari.
- b) Formen la renda de l'estalvi les rendes de capital mobiliari i els guanys i les pèrdues de capital.

4. No estan subjectes a aquest impost les adquisicions de béns i drets per herència, llegat o qualsevol altre títol successori, així com les adquisicions de béns i drets per donació o qualsevol altre negoci jurídic a títol gratuït, *inter vivos*, i la percepció de quantitats pels beneficiaris de contractes d'assegurança sobre la vida, quan el prenedor sigui una persona distinta del beneficiari."

Article 32

Es modifica l'article 5 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"Article 5. *Rendes exemptes*

Estan exemptes de l'impost les rendes següents:

- a) Les indemnitzacions com a conseqüència de responsabilitat civil per danys personals, en la quantia legalment o judicialment reconeguda. El mateix tracte resulta aplicable a les indemnitzacions satisfetes per les administracions públiques andorranes per danys personals com a conseqüència del funcionament dels serveis públics.
- b) Les anualitats per aliments percebudes dels pares o d'altres persones obligades a prestar-les en virtut de la legislació civil que és aplicable o bé en compliment d'una resolució judicial o en execució d'un conveni regulador homologat judicialment o protocol·litzat notarialment.
- c) Les prestacions econòmiques percebudes d'acord amb la normativa reguladora de serveis socials i socio-sanitaris del Principat d'Andorra.
- d) Les compensacions econòmiques per acomiadament o cessament del treballador, en l'import establert amb caràcter obligatori en virtut de la normativa reguladora.
- e) Les beques públiques i les beques atorgades per entitats privades, percebudes per cursar estudis reglats, tant al Principat d'Andorra com a l'estranger, amb les condicions que es determinin reglamentàriament.
- f) Les prestacions reconegudes a l'obligat tributari per entitats públiques o per les entitats que les substitueixin com a conseqüència d'incapacitat permanent absoluta o invalidesa.
- g) Les prestacions percebudes en concepte de pensions de viduïtat satisfetes per entitats públiques en aplicació de la normativa vigent al Principat d'Andorra.

h) Les prestacions percebudes en concepte de pensions d'orfenesa satisfetes per entitats públiques en aplicació de la normativa vigent al Principat d'Andorra.

i) Els premis literaris, artístics o científics rellevants, amb les condicions que es determinin reglamentàriament.

j) Els dividendes i altres rendiments derivats de la participació en el patrimoni net, a què es fa referència a l'apartat 1 de l'article 22, quan siguin satisfets per entitats residents fiscals a Andorra o per organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà sempre que estiguin subjectes a l'impost sobre societats andorrà.

k) Els guanys i les pèrdues de capital obtinguts com a conseqüència de la transmissió o el reemborsament de les accions o participacions en qualsevol organisme d'inversió col·lectiva regulat en la normativa aplicable a aquests organismes, així com els guanys i les pèrdues de capital obtinguts com a conseqüència de les transmissions de valors representatius de la participació en els fons propis d'entitats, quan el transmissor, individualment o conjuntament amb entitats vinculades segons el que preveu la Llei de l'impost sobre societats o amb altres persones unides per vincles de parentiu, inclòs el cònjuge i la parella en el cas d'unions estables de parella, segons es defineixen a la normativa reguladora de les unions estables de parella, per consanguinitat o adopció en línia descendent, ascendent o col·lateral, fins al tercer grau inclusivament, no hagi tingut una participació superior al 25% en el capital, els fons propis, els resultats o els drets de vot de l'entitat en els dotze mesos anteriors al moment de la transmissió.

No obstant el que s'estableix en el paràgraf anterior, també n'estan exempts els guanys i les pèrdues de capital obtinguts com a conseqüència de la transmissió d'aquests valors quan existeixi una participació, computada en els termes indicats, superior al 25% en el capital, els fons propis, els resultats o els drets de vot de l'entitat en els dotze mesos anteriors al moment de la transmissió, quan l'obligat tributari hagi posseït la propietat dels valors objecte de transmissió, com a mínim, durant els deu anys anteriors a la transmissió.

No s'aplica l'exempció prevista en aquest apartat a les rendes obtingudes per la transmissió de valors representatius de la participació en els fons propis d'entitats, així com la cessió de drets reals sobre aquestes participacions, quan almenys el 50% de l'actiu de les entitats esmentades estigui compost, de forma directa o indirecta, per béns immobles situats al Principat d'Andorra o per drets reals sobre aquests mateixos béns.

l) Les rendes que es posin de manifest en les transmissions lucratives per la mort de l'obligat tributari. L'exempció s'estén a les rendes que s'hagin d'integrar en la base de tributació de l'obligat tributari per aplicació de l'apartat 2 de l'article 4 de la Llei 17/2017, del 20 d'octubre, del règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial, en els casos en què es transmetin accions o participacions en entitats rebudes en el marc de les operacions cobertes pel règim fiscal esmentat.

m) Les rendes derivades de transmissions lucratives *inter vivos* sempre que es facin en favor de persones físiques que estiguin unides al transmissor per vincles de parentiu, inclòs el cònjuge i la parella en el cas d'unions estables de parella, segons es defineixen a la normativa reguladora de les unions estables de parella, per consanguinitat o adopció en línia descendent, ascendent o col·lateral, fins al tercer grau inclusivament. En tot cas, a efectes impositius, els elements patrimonials rebuts com a conseqüència d'aquestes transmissions es valoren pel mateix valor fiscal que tenien en seu del transmissor abans de la transmissió. Els elements patrimonials adquirits conserven la data d'adquisició que tenien en seu del transmissor.

L'exempció s'estén a les rendes que s'hagin d'integrar en la base de tributació de l'obligat tributari per aplicació de l'apartat 2 de l'article 4 de la Llei 17/2017, del 20 d'octubre, del règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial, en els casos en què es transmetin accions o participacions en entitats rebudes en el marc de les operacions cobertes pel règim fiscal esmentat. No obstant això, a efectes impositius, els elements patrimonials rebuts com a conseqüència d'aquestes transmissions es valoren pel mateix valor fiscal que tenien en seu del transmissor abans de la transmissió. Els elements patrimonials adquirits conserven la data d'adquisició que tenien en seu del transmissor.

n) Els guanys i les pèrdues de capital que es posin de manifest en les transmissions de béns immobles ubicats fora del territori andorrà, quan l'obligat tributari hagi tingut la propietat d'aquests béns objecte de transmissió, com a mínim, durant els deu anys anteriors a la transmissió.

o) Els rendiments derivats del deute públic emès pel Principat d'Andorra.

p) Els premis que procedeixin dels jocs d'atzar autoritzats per la Llei de regulació dels jocs d'atzar.

q) Els guanys i les pèrdues de capital derivats de les transmissions que s'efectuïn per part dels administrats per a la reparcel·lació dels terrenys de la seva propietat situats al territori del Principat d'Andorra que hagin quedat continguts en una unitat d'actuació definida en els plans d'urbanisme parroquials, en aplicació de les disposicions de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme i dels reglaments que la desenvolupin.

Els béns o drets que rebin els administrats en el marc de la reparcel·lació conserven el valor fiscal originari i la data d'adquisició dels terrenys transmesos, sense que l'exempció que s'estableix en aquesta lletra impliqui una modificació del valor a efectes impositius.

r) Els guanys de capital derivats de les transmissions oneroses de béns immobles situats al territori del Principat d'Andorra, que hagin constituït l'habitatge habitual i permanent de l'obligat tributari, sempre que concorrin les condicions següents:

- Que el transmetent tingui la nacionalitat andorrana amb residència efectiva al Principat d'Andorra, o bé sigui estranger i acrediti un període mínim de residència legal, permanent i continuada al Principat d'Andorra de cinc anys.

- Que el transmetent reinverteixi l'import percebut per la venda en l'adquisició d'un nou habitatge habitual i permanent al Principat d'Andorra.

A aquests efectes, quan l'import reinvertit sigui inferior al total de l'import percebut en la transmissió, únicament quedarà exempta de tributació la part proporcional del guany de capital obtingut que correspongui a la quantitat reinvertida.

S'inclou dins el concepte d'habitatge el bé immoble que constitueix l'habitatge habitual i permanent, els aparcaments, els trasters i els annexos accessoris a aquests últims si s'adquireixen de forma conjunta.

Es considera habitatge habitual i permanent el que serveix principalment de residència permanent i habitual de l'adquirent en un període superior a 6 mesos i 1 dia per any natural i si l'habitatge és l'habitatge habitual i permanent durant un període mínim de quatre anys continuats.

El termini per fer la reinversió és d'un any, a comptar des del moment de la transmissió de l'habitatge. En cas d'incompliment d'aquests períodes, l'obligat tributari ha d'ingressar el deute tributari derivat de l'impost inicialment exonerat per motiu de l'exempció, així com els corresponents interessos de demora, en els terminis que s'estableixin reglamentàriament. A aquests efectes la prescripció de l'impost es computa a partir de la data en què es produeix el dit incompliment.

- Que el transmetent no tingui deutes pendents de pagament amb l'Administració general.

- Que l'obligat tributari opti per l'aplicació de l'exempció. A aquests efectes, ha de sol·licitar l'exempció a l'Administració i ha de complir amb les condicions formals i els procediments que es determinin reglamentàriament.

En cas d'incompliment dels requisits previstos per a la reinversió en un nou habitatge habitual, el dret de l'Administració tributària a iniciar un procediment de comprovació del compliment dels requisits per gaudir de l'exempció comença a comptar des del moment en què finalitza el termini dels dos anys perquè l'habitatge es consideri habitual i permanent."

Article 33

Es modifica l'apartat 2 de l'article 14 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"2. L'obligat tributari que realitzi l'activitat d'arrendament de béns immobles s'entén que realitza una activitat econòmica quan, en qualsevol moment del període impositiu immediatament anterior, s'hagi donat qualsevol de les dos circumstàncies següents:

a) El nombre de béns immobles que hagi tingut arrendats o oferts en arrendaments sigui igual o superior a sis. Per determinar aquest nombre de béns immobles es té en compte qualsevol bé immoble que hagi estat arrendat o ofert en arrendament en qualsevol moment del període impositiu.

Als exclusius efectes del que es preveu en aquesta lletra a), es considera que formen part del mateix bé els aparcaments, amb un màxim de dos, els trasters i els annexos accessoris a aquests últims si s'adquireixen de forma conjunta amb l'immoble.

b) Les rendes íntegres obtingudes corresponents als béns immobles esmentats han estat superiors a cent mil euros.

L'obligat tributari que, per complir les circumstàncies esmentades als paràgrafs anteriors d'aquest apartat 2, estigui tributant d'acord amb les regles previstes per a les rendes d'activitats econòmiques, únicament passa a tributar d'acord amb les regles previstes per a les rendes del capital immobiliari quan les circumstàncies indicades a les lletres a) i b) anteriors deixin de complir-se durant dos períodes impositius consecutius. L'aplicació de les regles previstes per a les rendes del capital immobiliari té lloc a partir del primer període impositiu que s'iniciï a partir de la finalització dels dos períodes impositius esmentats.

No obstant això, l'obligat tributari pot optar per tributar d'acord amb les regles previstes per a les rendes d'activitats econòmiques encara que no compleixi les circumstàncies previstes als paràgrafs anteriors d'aquest apartat 2. Reglamentàriament s'estableix la forma per fer efectiva l'opció esmentada."

Article 34

Es modifica l'apartat 2 de l'article 21 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, amb la redacció següent:

"2. Les despeses deduïbles es poden quantificar, a opció de l'obligat tributari, seguint qualsevol dels criteris següents:

a) Les despeses deduïbles es poden quantificar d'acord amb les normes per determinar la renda neta en el règim de determinació directa establert a l'article 16.

b) Les despeses deduïbles es poden quantificar en el 40% de l'import de les rendes íntegres, d'acord amb els requisits i les condicions establerts en l'article 17.

Els obligats tributaris poden augmentar en un 5% el percentatge anterior, respecte de les rendes íntegres procedents de l'arrendament d'habitatges, per a residència habitual i permanent, situats al Principat d'Andorra. No obstant això, l'augment del percentatge només es podrà aplicar respecte dels ingressos procedents d'habitatges pels quals s'obtingui una renda inferior a 8 euros metre quadrat i l'import total de la renda no superi els 1.250 euros mensuals.

En cas que l'obligat tributari esculli determinar la seva base de tributació seguint el mètode de la lletra b) anterior, ho haurà de comunicar al ministeri encarregat de les finances abans de finalitzar l'any anterior al començament del període impositiu en què hagi de tenir efecte, en els termes que es determinin reglamentàriament. Aquesta opció vincula a l'obligat tributari durant un termini mínim de tres anys."

Article 35

Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 24 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queden redactats de la manera següent:

"2. S'estima que no hi ha alteració en la composició del patrimoni en els casos següents:

a) En els supòsits de divisió de la cosa comuna.

b) En les transmissions de béns i en les constitucions i cessions de drets realitzades pels cònjuges a la comunitat conjugal, així com les que efectui qualsevol dels cònjuges a favor de l'altre en el marc de la

modificació de la comunitat conjugal i, en general, en les derivades de les adjudicacions de béns i drets que es duguin a terme en el marc de la modificació i dissolució del règim econòmic del matrimoni o de les unions estables de parella.

c) En la dissolució de l'associació de guanys, en l'extinció del règim econòmic matrimonial de participació o en l'extinció del règim econòmic matrimonial de separació de béns, quan per imposició legal o resolució judicial es produeixin adjudicacions per una causa diferent de la pensió compensatòria.

d) En la dissolució de comunitats de béns.

En tot cas, els béns i els drets als quals s'apliquin les lletres anteriors conserven el valor d'adquisició originari, sense que la circumstància que s'hi descriu impliqui una modificació del seu valor a efectes impositius.

3. Així mateix, es considera que no hi ha guany o pèrdua de capital en la reducció de capital, sigui quina sigui la seva finalitat, quan doni lloc a l'amortització de valors o participacions. Es consideren amortitzats els adquirits en primer lloc, i el seu valor d'adquisició es distribueix proporcionalment entre la resta de valors homogenis que romanguin en el patrimoni del contribuent. Quan la reducció de capital no afecti de la mateixa manera tots els valors o les participacions propietat del contribuent, s'entén referida als adquirits en primer lloc. No obstant això, quan la reducció de capital tingui per finalitat la devolució d'aportacions, l'import d'aquesta devolució minora el valor d'adquisició dels valors afectats, fins a anul·lar-lo. L'excés que en pugui resultar té la consideració de dividend. Aquest règim és aplicable a la devolució de la prima d'emissió, així com a la d'altres aportacions efectuades pels socis amb independència de la seva finalitat."

Article 36

S'introdueix un nou article 27 bis a la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, amb la redacció següent:

"Article 27 bis. *Còmput dels guanys i de les pèrdues de capital en transmissions d'immobles situats al Principat d'Andorra*

1. El còmput dels guanys i de les pèrdues de capital derivats de la transmissió de béns immobles situats al Principat d'Andorra es regeix pel que s'estableix en aquest article. Als efectes d'aquest article, s'assimilen a les transmissions de béns immobles situats al Principat d'Andorra els actes següents:

a) La transmissió d'accions o de participacions en entitats, així com la constitució o cessió de drets reals sobre aquestes accions o participacions quan almenys el 50% de l'actiu de les entitats esmentades estigui compost, de forma directa o indirecta, per béns immobles situats al Principat d'Andorra o per drets reals sobre aquests mateixos béns, o bé quan aquests drets o participacions atribueixin al seu titular el dret a gaudir de béns immobles situats al Principat d'Andorra.

b) Les transmissions o adjudicacions de béns immobles situats al Principat d'Andorra efectuades com a conseqüència de qualsevol resolució judicial o administrativa.

c) Les adjudicacions de béns immobles situats al Principat d'Andorra o drets sobre els mateixos béns en pagament de deutes o per al pagament de deutes.

d) La constitució o la cessió de drets reals sobre béns immobles situats al Principat d'Andorra.

2. Per determinar l'import d'aquests guanys i pèrdues de capital s'han de tenir en compte les regles següents:

a) La base de tributació està constituïda per la diferència positiva entre el valor real dels béns transmesos o del dret que es constitueix o cedeix i el seu valor d'adquisició.

b) En les transmissions, oneroses o lucratives, el valor real dels béns transmesos o del dret que se cedeix es determina d'acord amb el que disposa la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries, del 29 de desembre del 2000.

c) El valor d'adquisició es determina pel valor que s'hagi consignat en el document que acrediti l'adquisició. En el cas que aquest valor hagi estat objecte de comprovació per part de l'Administració, es pren com a valor d'adquisició el resultat de la comprovació.

d) Al valor d'adquisició s'hi addiciona l'import de les inversions o millores realitzades en el bé objecte de la transmissió, així com els tributs i les despeses associades exclusivament a la promoció immobiliària i a l'adquisició dels béns transmesos o dels drets que es constitueixen o cedeixen. Les inversions i millores efectuades han d'estar en termes de la legislació urbanística degudament legalitzades i, juntament amb els tributs i les despeses associades, s'han de justificar documentalment a través de factures emeses per empresaris o professionals, en els termes que es determinin reglamentàriament.

Es consideren tributs i despeses associades els tributs suportats no deduïbles i les despeses que estiguin directament relacionades i tinguin un vincle econòmic indissociable i directe amb la promoció immobiliària o amb l'adquisició dels béns transmesos o dels drets que es constitueixen o cedeixen.

e) El valor d'adquisició es minora en l'import de les amortitzacions que hagin estat fiscalment deduïbles a efectes d'aquest impost durant el període de tinença del bé immoble.

f) Quan l'adquisició s'hagi fet a títol lucratiu, el valor de compra el constitueix el valor real dels béns en el moment de l'adquisició.

g) Als efectes d'aquest impost, quan es tracti de transmissions a títol gratuït o de transmissions a títol oneros sense intervenció de preu, les parts han de fer constar a l'escriptura o al document de liquidació el valor que atribueixen als béns objecte de la transmissió.

3. El guany o la pèrdua de capital que resulti segons les regles dels apartats anteriors, i que s'hagi generat durant un període de temps superior a cinc anys, es corregeix mitjançant l'aplicació dels coeficients multiplicadors següents, en funció dels anys en què el bé immoble hagi estat propietat de l'obligat tributari:

a) 0,8 entre cinc anys i un dia i sis anys.

b) 0,6 entre sis anys i un dia i set anys.

c) 0,4 entre set anys i un dia i vuit anys.

d) 0,2 entre vuit anys i un dia i nou anys.

e) 0,1 entre nou anys i un dia i deu anys.

El nombre d'anys es determina, i s'ajusta per excés, de data a data en què l'immoble o el dret hagi estat propietat de l'obligat tributari. A aquest efecte, les inversions computen amb la mateixa antiguitat que l'immoble.

4. Els guanys i les pèrdues de capital derivats de les transmissions a què es refereix aquest article no són objecte d'integració a la base de tributació quan, en el moment de la transmissió, els béns immobles han estat propietat de l'obligat tributari per un període de temps superior a deu anys."

Article 37

Es modifica la secció setena del capítol IV de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i s'hi introdueix un nou article 29 bis, que queden redactats de la manera següent:

"Secció setena. Transparència fiscal

"Article 29 bis. Règim de transparència fiscal

1. Els obligats tributaris imputen a la seva base de tributació les rendes obtingudes per les entitats residents o no-residents fiscals al Principat d'Andorra, en els termes previstos en aquest article, quan es compleixin les condicions següents:

a) Que una entitat o una persona física, individualment o conjuntament amb persones o entitats vinculades en el sentit de l'article 16 o amb persones unides per vincles de parentiu, inclòs el cònjuge i la parella en el cas d'unions estables de parella, segons es defineixen a la normativa reguladora de les unions estables de parella, per consanguinitat o adopció en línia descendent, ascendent o col·lateral, fins al quart grau inclusivament, posseeix una participació, directa o indirecta, superior al 50% del capital, els fons propis, els drets de vot o els resultats de l'entitat, o de qualsevol dels seus compartiments, a la data de tancament del període impositiu.

b) Que, en el cas d'entitats no-residents fiscals al Principat d'Andorra, l'import efectivament satisfet per l'entitat participada i, si escau, pels seus socis, persones físiques o jurídiques, corresponent a qualsevol de les classes de renda previstes a l'apartat 2, per raó d'un impost de naturalesa idèntica o anàloga a aquest impost, a l'impost sobre societats i a l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, sigui inferior al 50% del que hauria correspost en aplicació de les normes previstes en aquesta Llei o, en el cas d'entitats residents, l'entitat participada no estigui subjecta al tipus general de gravamen previst per l'apartat primer de l'article 41 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats.

2. Els obligats tributaris imputen a la seva base de tributació, en els termes previstos a l'apartat 4, les rendes positives obtingudes per l'entitat no-resident que procedeixin de les fonts següents:

- a) Participació en el patrimoni net d'entitats, en els termes previstos a l'apartat 1 de l'article 22 d'aquesta Llei.
- b) Cessió a tercers de capitals propis, en els termes previstos a l'apartat 2 de l'article 22 d'aquesta Llei.
- c) Cànon o altres rendes derivades de la propietat intel·lectual i industrial, en els termes previstos a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 4 de l'article 22.
- d) Instruments financers derivats, excepte els designats per cobrir un risc específicament identificat derivat de la realització d'activitats econòmiques.
- e) Activitats d'assegurança, activitats bancàries o altres activitats financeres, incloses les rendes procedents de l'arrendament financer.
- f) Titularitat de béns immobles rústics i urbans o de drets reals que recaiguin sobre béns immobles, excepte que estiguin afectats a una activitat econòmica d'acord amb el que està establert a l'article 14 d'aquesta Llei.
- g) Transmissió dels béns i drets previstos als apartats a), b), c), d) i f) anteriors que generi rendes.

3. No obstant això, no s'imputen les rendes previstes a l'apartat 2 quan l'entitat no-resident desenvolupi una activitat econòmica d'importància per a la qual es disposi del personal, els equips, els béns i les instal·lacions corresponents, i es pugui provar aquesta circumstància.

Tampoc no s'imputen les rendes previstes a l'apartat 2 quan un terç o menys del total de les rendes obtingudes per l'entitat no-resident correspongui, en conjunt, a les categories de renda detallades a l'apartat referit.

4. La imputació de les rendes de les entitats en què es donin les condicions previstes a l'apartat 1 es fa de conformitat amb el següent:

a) L'import de la renda que s'ha d'imputar es determina d'acord amb les normes previstes en aquesta Llei i s'imputa als obligats tributaris atenent la naturalesa de l'activitat i de cada font de renda obtinguda per l'entitat participada. A aquests efectes s'utilitza el tipus de canvi vigent a la data de tancament de l'exercici social de l'entitat participada no-resident.

La renda obtinguda per l'entitat participada forma part de la renda general o la renda de l'estalvi d'acord amb la seva naturalesa.

b) Cadascun dels obligats tributaris que tingui una participació que, de forma individual o conjunta, es trobi en els supòsits previstos a la lletra a) de l'apartat 1 està obligat a imputar a la seva base de tributació la renda en els termes previstos en aquest article. L'import de la renda que s'ha d'imputar es determina en proporció a la seva participació, directa o indirecta, en el capital de l'entitat participada.

Els obligats tributaris que no es trobin en els supòsits previstos a la lletra a) de l'apartat 1 no estan obligats a la imputació a la seva base de tributació de les rendes en règim de transparència.

c) Les rendes de l'entitat participada s'imputen al període impositiu dins del qual conclougui l'exercici social de l'entitat referida. A aquest efecte, l'exercici social no pot entendre's de duració superior a dotze mesos.

d) Són deduïbles de la quota de tributació els conceptes següents:

- L'impost o gravamen efectivament satisfet a l'estranger com a conseqüència de la distribució dels dividends o participacions en beneficis de l'entitat participada no-resident, en la part que correspongui

a rendes imputades a la base de tributació anteriorment. La deducció es determina i s'aplica en els termes i les condicions assenyalats a l'article 48 d'aquesta Llei.

- Els impostos sobre la renda satisfets per l'entitat participada a l'estranger, en una jurisdicció diferent de la de la seva residència fiscal, en relació amb les rendes imputades als obligats tributaris. La deducció es determina i s'aplica en els termes i les condicions assenyalats a l'article 48 d'aquesta Llei.

Aquestes deduccions es practiquen fins i tot en el cas que els impostos corresponguin a períodes impositius diferents d'aquell en el qual es va efectuar la imputació de les rendes.

La suma de les deduccions previstes en aquesta lletra d) no pot excedir conjuntament la quota de tributació que correspongui pagar al Principat d'Andorra per la renda inclosa a la base de tributació.

e) Quan l'entitat participada distribueixi beneficis, en cas que aquests beneficis s'hagin d'integrar a la base de tributació de l'obligat tributari, s'integren exclusivament els imports que excedeixin les rendes que hagin estat imputades prèviament.

Per calcular la renda derivada de la transmissió de la participació a l'entitat participada, el valor d'adquisició s'incrementa en l'import dels beneficis socials que, sense efectiva distribució, es corresponguin amb rendes que hagin estat imputades als socis en el període de temps comprès entre l'adquisició i la transmissió de la participació.

5. Els obligats tributaris imputen a la seva base de tributació, en els termes i condicions previstos a l'apartat 1, 3 i 4 d'aquest article, les rendes positives obtingudes per les entitats residents que procedeixin de les fonts següents, quan la mitjana anual de les seves posicions en instruments financers sigui igual o inferior al 50% del seus actius:

a) Cànon o altres rendes derivades de la propietat intel·lectual i industrial, en els termes previstos a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 4 de l'article 22 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

b) Titularitat de béns immobles rústics i urbans o de drets reals que recaiguin sobre els mateixos, excepte que estiguin afectats a una activitat econòmica d'acord amb l'establert a l'article 14 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

c) Transmissió dels béns i drets previstos als apartats a) i b) anteriors que generi rendes.".

Article 38

S'introdueix una nova secció vuitena al capítol IV de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, amb la redacció següent:

"Secció vuitena. Integració i compensació de rendes

Article 30. Integració i compensació de rendes

1. Per al càlcul de la base de tributació, els imports positius o negatius de les rendes de l'obligat tributari s'integren i es compensen entre ells segons el que es preveu en aquest article.

2. D'acord amb la classificació de la renda que s'estableix a l'article 4, la base de tributació es divideix en dos parts:

a) Base de tributació general.

b) Base de tributació de l'estalvi.

Article 31. Base de tributació general

1. La base de tributació general és el resultat d'integrar i compensar entre si, en cada període impositiu, les rendes del treball, les rendes procedents de la realització d'activitats econòmiques i les rendes del capital immobiliari.

2. Si després de la integració i compensació anteriors resulta un import negatiu, pot compensar-se amb l'import positiu de la base de tributació general resultant en els deu períodes impositius següents.

Article 32. *Base de tributació de l'estalvi*

1. La base de tributació de l'estalvi és el resultat d'integrar i compensar entre si, en cada període impositiu, les rendes del capital mobiliari i els guanys i les pèrdues de capital.

2. Si després de la integració i compensació anteriors resulta un import negatiu, pot compensar-se amb l'import positiu de la base de tributació de l'estalvi resultant en els deu períodes impositius següents."

Article 39

Es modifica l'apartat 2 de l'article 38 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"2. Quan la transmissió d'un habitatge habitual hagi generat un guany de capital que hagi gaudit de l'exempció per reinversió prevista a la lletra r) de l'article 5, la base de la reducció per l'adquisició del nou habitatge es minora en l'import del guany de capital a què s'apliqui l'exempció per reinversió. En aquest cas, no es pot practicar reducció per l'adquisició del nou habitatge mentre les quantitats invertides en el mateix habitatge no superin el guany de capital exempt per reinversió."

Article 40

Es modifica l'apartat 2 de l'article 39 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"2. Les pensions compensatòries satisfetes a favor del cònjuge i les anualitats per aliments, a excepció de les satisfetes als fills de l'obligat tributari, satisfetes ambdues d'acord amb la legislació civil aplicable o bé en compliment d'una resolució judicial o en execució d'un conveni regulador homologat judicialment o protocol·litzat notarialment."

Article 41

Es modifica la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 45 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"b) En cas que, després d'aplicar la bonificació anterior, resti un saldo positiu de la quota de tributació, aquesta quota es redueix en l'import que resulti d'aplicar les deduccions previstes als articles 47, 48, 48 bis i 49."

Article 42

Es modifica l'article 47 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"Article 47. *Deduccions per eliminar la doble imposició interna*

1. La quota de tributació es minora amb l'import de les quotes de tributació satisfetes per l'obligat tributari per l'impost comunal sobre els rendiments arrendataris i per l'impost comunal sobre la radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals, corresponents a rendes d'activitats econòmiques o rendes del capital immobiliari que s'hagin integrat en la base de tributació d'aquest impost.

2. Els saldos d'aquestes deduccions que no s'hagin aplicat per insuficiència de quota es poden deduir de la quota de tributació dels tres exercicis posteriors."

Article 43

Es modifica l'apartat 3 de l'article 48 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"3. Quan l'obligat tributari hagi obtingut en el període impositiu diverses rendes de l'estranger, la deducció es calcula agrupant les rendes que, havent estat sotmeses a imposició a l'estranger, procedeixin d'un mateix país.

No obstant això, les rendes procedents d'establiments permanents es computen de manera aïllada per cada establiment permanent."

Article 44

Se suprimeix l'apartat 5 de l'article 48 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Article 45

S'introdueix un nou article 48 bis a la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, amb la redacció següent:

"Article 48 bis. Deducció per incentius fiscals al mecenatge

1. Els obligats tributaris que efectuin donatius irrevocables, purs i simples a favor de Govern, dels comuns o de les fundacions previstes en la Llei 11/2008, de 12 de juny, de fundacions i a favor de les associacions sense ànim de lucre de caràcter cultural, esportiu, social o medi ambiental, regulades en la Llei qualificada d'associacions, de 29 de setembre de 2000, poden minorar de la quota de tributació el resultat d'aplicar el 20 per cent al valor del donatiu en les condicions assenyalades als apartats següents.

La base per a l'aplicació de la deducció assenyalada al paràgraf anterior és la següent:

- En relació als donatius dineraris, el seu import.
- En relació amb els donatius de béns o drets, el seu cost d'adquisició.
- En relació als préstecs d'ús o comodats, el 5% del valor comptable del bé en cada exercici que es realitzi i en la proporció del nombre de dies de la seva durada.

En cap cas no tenen la consideració de donatius les quotes de socis satisfetes a les associacions sense ànim de lucre de caràcter cultural, esportiu, social o medi ambiental regulades en la Llei qualificada d'associacions, de 29 de setembre de 2000.

La difusió pública que l'obligat tributari pogués fer dels donatius realitzats no alterarà el caràcter pur i simple dels mateixos.

No tindran la consideració de donatiu a l'efecte d'aplicar la deducció a què es refereix el present article les prestacions gratuïtes de serveis.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, els donatius dineraris irrevocables, purs i simples, realitzats en el període impositiu per cada obligat tributari fins a l'import de 100 euros en el seu conjunt donen dret a minorar la quota de tributació en el resultat d'aplicar el 90 per cent a l'import dels mateixos.

3. L'import de la minoració de la quota de tributació per la realització dels donatius a què es refereixen els números anteriors no podrà excedir del 10 per cent de la base de tributació corresponent a l'obligat tributari en el període impositiu en que s'han generat.

4. Les quantitats no deduïdes en cas d'insuficiència de quota de tributació es poden deduir de la quota de tributació en els tres períodes impositius que conculguin posteriorment.

5. L'aplicació de la deducció prevista en aquest article exigeix l'acreditació de l'efectivitat del donatiu mitjançant un certificat que l'entitat que rep el donatiu està obligada a facilitar d'acord amb els requisits regulats reglamentàriament.

6. Estan exemptes les rendes positives que es posin de manifest en els donants contribuents d'aquest impost com a conseqüència dels donatius a què es refereix aquest article.

7. Als obligats tributaris d'aquest impost també els és d'aplicació el que preveu l'article 44 quater de la Llei 95/2010, de 29 de desembre, de l'impost sobre societats.

8. La base per a l'aplicació de la deducció establerta en aquest article i en l'article 44 quater de la Llei 95/2010, de 29 de desembre, de l'impost sobre societats, en relació amb els donatius de béns o drets, afectes a una activitat econòmica, és el seu valor comptable."

Article 46

Es modifica l'article 49 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"Article 49. Deduccions per a contribuents que realitzen activitats econòmiques

Els obligats tributaris que realitzen activitats econòmiques i determinen el seu rendiment segons el que es preveu a la secció tercera del capítol IV, apliquen les deduccions a la quota establertes a la Llei de l'impost sobre societats. En particular, són aplicables els mateixos límits i percentatges."

Article 47

Es modifica l'article 50 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"Article 50. Obligats a efectuar pagaments a compte

1. Els pagaments a compte tenen la consideració de deute tributari segons el que estableix la Llei de bases de l'ordenament tributari, i poden consistir en retencions, ingressos a compte i pagaments fraccionats. La mateixa consideració té el pagament a compte en transmissions immobiliàries previst a l'article 51 bis.

2. Les entitats i les persones jurídiques residents al Principat d'Andorra que satisfacin o abonin rendes gravades per aquest impost estan obligades a practicar retenció i ingrés a compte, en concepte de pagament a compte de l'impost sobre la renda de les persones físiques corresponent al perceptor, i a ingressar-ne l'import al ministeri encarregat de les finances, quan satisfacin les tipologies de rendes següents:

a) Rendes del treball.

b) Rendes del capital mobiliari.

c) Guany de capital derivats de contractes d'assegurança sobre la vida, en els termes que s'estableixin reglamentàriament.

3. Estan subjectes a les mateixes obligacions les persones físiques residents al Principat d'Andorra que realitzin activitats econòmiques, respecte de les rendes que satisfacin o abonin en l'exercici d'aquestes activitats, i les persones físiques o jurídiques no-residents fiscals que operin al Principat d'Andorra mitjançant un establiment permanent o sense, quan paguin rendes del treball gravades per aquest impost.

4. El ministeri encarregat de les finances o l'entitat o l'òrgan administratiu que aquest ministeri consideri oportú determinarà el percentatge que s'ha d'aplicar en concepte de les retencions i dels ingressos a compte sobre les rendes del treball sotmeses a l'obligació de cotització a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, en els termes i les condicions que es determinin reglamentàriament.

Reglamentàriament es determinarà el procediment que l'obligat tributari o bé l'obligat a practicar la retenció sobre les rendes del treball hauran de seguir a fi de poder facilitar al ministeri encarregat de les finances les circumstàncies determinants per al càlcul del percentatge que s'ha d'aplicar en concepte de retenció o ingrés a compte, així com qualsevol modificació d'aquestes circumstàncies. L'ingrés al ministeri encarregat de les finances de les retencions i els ingressos a compte sobre rendes del treball es fa a través de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, en els termes i les condicions que es determinin reglamentàriament, les quals podran incloure la possibilitat d'utilitzar formularis o models de declaració conjunts. A aquests efectes, el ministeri encarregat de les finances informarà la Caixa Andorra de Seguretat Social dels percentatges de retenció o ingrés a compte corresponents als obligats tributaris, per tal que aquests percentatges siguin incorporats als formularis o models de declaració conjunts esmentats, i totes les dades incloses en els

formularis conjunts seran accessibles i s'utilitzaran únicament i exclusivament a efectes tributaris per a la gestió d'aquest impost i per al compliment de la normativa de la seguretat social.

5. El càlcul de les retencions i dels ingressos a compte sobre les rendes del treball distintes de les esmentades a l'apartat anterior és determinat pel pagador de les rendes, en les condicions que s'estableixin reglamentàriament.

En aquests supòsits, els obligats tributaris han de comunicar al pagador de les rendes subjectes a retenció o ingrés a compte les circumstàncies a què es refereix el segon paràgraf de l'apartat anterior, així com les seves modificacions, en els termes que s'estableixin reglamentàriament.

6. El càlcul de les retencions i dels ingressos a compte sobre les rendes del capital mobiliari i els guanys de capital derivats de contractes d'assegurança sobre la vida és determinat pel pagador de les rendes, en les condicions que s'estableixin reglamentàriament.

7. Els obligats tributaris que exerceixin activitats econòmiques han d'efectuar al mes de setembre un pagament fraccionat de la liquidació corresponent al període impositiu que estigui en curs el primer de setembre.

8. En cap cas no estan obligades a practicar la retenció o l'ingrés a compte les missions diplomàtiques o les oficines consulars a Andorra d'Estats estrangers.

9. Les entitats i les persones jurídiques residents al Principat d'Andorra o no-residents fiscals que operin al Principat d'Andorra mitjançant un establiment permanent, i que siguin dipositàries de valors mobiliaris estrangers o tinguin al seu càrrec la gestió de cobrament de les rendes derivades d'aquests valors, tenen l'obligació de practicar retenció sobre les rendes derivades d'aquests valors, en els termes i les condicions que es determinin reglamentàriament."

Article 48

S'introdueix l'article 51 bis a la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"Article 51 bis. Pagaments a compte en transmissions immobiliàries

1. Els obligats tributaris que obtinguin rendes positives derivades de la transmissió de béns immobles situats al territori del Principat d'Andorra han d'efectuar un pagament a compte d'aquest impost i ingressar l'import al ministeri encarregat de les finances en els terminis i les condicions que s'estableixen en aquest article.

També estan subjectes a l'obligació d'efectuar aquest pagament a compte els obligats tributaris que obtinguin rendes derivades dels actes esmentats a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 27 bis.

2. L'import del pagament a compte és el resultat d'aplicar el tipus de gravamen de l'impost sobre l'import de la renda obtinguda, determinada d'acord amb les regles previstes en aquesta Llei.

3. No s'ha d'efectuar el pagament a compte previst a l'apartat 1 d'aquest article quan la renda estigui exempta d'acord amb el que es preveu a l'article 5.

4. Quan es tracti de transmissions amb preu ajornat a les quals sigui aplicable la regla prevista a la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 42 d'aquesta Llei, el pagament a compte es calcula sobre l'import de la renda que es correspon amb els cobraments que, segons els terminis de pagament acordats, s'hagin de produir en la data de transmissió del bé i en els dotze mesos posteriors.

5. En el supòsit que la transmissió del bé o que la constitució o cessió del dret real que estiguin subjectes a l'obligació d'efectuar aquest pagament a compte es formalitzin a través d'un contracte privat, l'obligat tributari ha de liquidar el pagament a compte presentant-lo i ingressant-ne l'import al ministeri encarregat de les finances en un termini de trenta dies a comptar des de la data del contracte privat.

En el supòsit d'una elevació posterior a públic d'aquest contracte privat, la liquidació del pagament a compte s'ha de justificar en el moment de l'elevació a públic del contracte.

6. En el cas que la transmissió del bé o que la constitució o cessió del dret real que estiguin subjectes a l'obligació d'efectuar aquest pagament a compte sigui atorgada a través d'escriptura pública, l'obligat tributari ha de liquidar el pagament a compte de forma simultània a l'atorgament de l'escriptura pública tenint en compte el que es preveu a l'article 51 ter.

7. S'han de determinar reglamentàriament els terminis, els models, les formes de declaració i d'ingrés del pagament a compte, i les formes de justificació del seu pagament."

Article 49

S'introdueix un nou article 51 ter a la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"Article 51 ter. Obligacions dels fedataris públics en transmissions immobiliàries

1. Els fedataris públics no poden autoritzar cap escriptura pública de transmissió de béns immobles o relativa als actes esmentats a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 27 bis, o de constitució o cessió de drets reals sobre els mateixos béns efectuada mitjançant contracte privat, ni poden protocol·litzar documents privats en què es reflecteixin aquestes transmissions, si els obligats tributaris no acrediten prèviament o simultàniament la liquidació i, si escau, l'ingrés efectiu del pagament a compte previst a l'article anterior o que són aplicables els supòsits d'exempció previstos en aquesta Llei.

2. Quan es tracti d'actes subjectes a l'impost en què no hi hagi intervenció de preu, el pagament a compte es practica prenent per base l'increment del valor real dels béns declarat pel mateix obligat tributari, que s'ha de consignar a l'escriptura.

3. Els fedataris públics han de percebre l'import del pagament a compte efectuat per l'obligat tributari i efectuar-ne l'ingrés al ministeri encarregat de les finances, dins els terminis i sota els models que reglamentàriament es determinin.

4. Els fedataris públics han d'adjuntar a la matriu de l'escriptura una còpia de la liquidació del pagament a compte.

5. Els fedataris públics han de presentar davant del ministeri encarregat de les finances, durant la primera quinzena de cada trimestre, la relació o índex comprensiu de tots els actes subjectes al pagament a compte que hagin autoritzat, incloent-hi la identificació dels contribuents, i de les liquidacions que hagin percebut en el trimestre natural immediatament anterior, en la forma i sota els models que reglamentàriament es determinin.

6. Els notaris han de comunicar al Registre Administratiu de Béns Immobles, adscrit a la Cambra de Notaris, l'atorgament de qualsevol acte o contracte que impliqui una transmissió patrimonial immobiliària, incloent-hi qualsevol dels actes esmentats a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 27 bis, o la constitució o cessió de drets reals en què intervinguin, a fi que es procedeixi a inscriure'ls.

Reglamentàriament es determinen la forma i el procediment per dur a terme la inscripció."

Article 50

Es modifica l'article 52 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat de la manera següent:

"Article 52. Deducció dels pagaments a compte i quota diferencial

L'import de les retencions, els ingressos a compte, els pagaments fraccionats i el pagament a compte en transmissions immobiliàries previst a l'article 51 bis es dedueix de la quota de liquidació per obtenir la quota diferencial. Quan, per efecte dels pagaments a compte, la quota diferencial sigui negativa, el ministeri encarregat de les finances ha de retornar l'excés d'acord amb el que s'estableix a l'article 58.

Quan es tracti de transmissions amb preu ajornat segons la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 42 d'aquesta Llei, l'import del pagament a compte efectuat d'acord amb l'article 51 bis es dedueix de la quota de liquidació a mesura que la renda s'imputa en la base de tributació."

Article 51

S'introdueix una nova lletra d a l'apartat 2 de l'article 60 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, amb la redacció següent:

"d) Quan es tracti de rendes derivades de la transmissió de béns immobles situats al territori del Principat d'Andorra, deixar d'ingressar les diferències de valor que es produeixin entre el valor declarat i el valor real, comprovat per l'Administració, quan aquesta diferència superi el 50% del valor real del bé immoble edificat o del dret real sobre el bé immoble o el 100% quan es tracti de terrenys no edificats o del dret real sobre el terreny."

Article 52

S'introdueix una nova disposició addicional novena a la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, amb la redacció següent:

"Disposició addicional novena. Recàrrec especial sobre els guanys especulatius en les transmissions de béns immobles situats al Principat d'Andorra

1. Els obligats tributaris que obtinguin guanys de capital de caràcter especulatiu derivats de la transmissió de béns immobles situats al Principat d'Andorra estan sotmesos al recàrrec especial previst en aquesta disposició addicional. Als efectes d'aquesta disposició, s'assimilen a les transmissions de béns immobles situats al Principat d'Andorra els actes esmentats a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 27 bis.
2. Es consideren guanys de capital de caràcter especulatiu els derivats de les transmissions esmentades a l'apartat anterior, quan procedeixen de les transmissions de béns o drets efectuades abans d'haver transcorregut un període mínim de dos anys des de la data de l'adquisició per l'obligat tributari.
3. El recàrrec especial es calcula aplicant un tipus del 5% sobre l'import del guany de capital, determinat d'acord amb les regles previstes a l'apartat 2 de l'article 27 bis.
4. El recàrrec especial es merita en el moment en què es produeix la transmissió dels béns als quals es refereix l'apartat 1 anterior.
5. Els obligats tributaris han de liquidar el recàrrec especial i ingressar l'import al ministeri encarregat de les finances d'acord amb el procediment previst als articles 51 bis i 51 ter, en els terminis i les condicions que s'estableixen reglamentàriament.
6. El recàrrec especial previst en aquesta disposició addicional té la consideració de quota de l'impost sobre la renda de les persones físiques."

Capítol tercer. Modificació de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals

Article 53

Es modifica l'article 8 de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, que queda redactat de la manera següent:

"Article 8. *Fet generador*

1. Constitueix el fet generador l'obtenció de rendes, dineràries o en espècie, en el territori d'Andorra, per part dels obligats tributaris d'aquest impost, de conformitat amb el que s'estableix als articles següents.
2. Es presumeixen retribuïdes, llevat de prova en contrari, les prestacions o les cessions de béns, drets i serveis susceptibles de generar rendes subjectes a aquest impost."

Article 53 bis

Es modifica l'article 13 de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, que queda redactat de la manera següent:

"Article 13. Rendes de capital mobiliari

Es consideren rendes obtingudes en el territori andorrà les rendes del capital mobiliari següents:

- a) Els dividendes i altres rendiments derivats de la participació en el patrimoni net d'entitats residents fiscals a Andorra. En particular, el terme dividendes, en el sentit d'aquest precepte, comprèn les rendes de les accions, les accions o els bons de gaudiment, les participacions, les parts de fundador o altres drets, excepte els de crèdit, que permetin participar en les utilitats d'una entitat per la condició de soci, accionista, associat o partícip. Aquest concepte no comprèn els guanys derivats de la venda d'aquests títols valors. Tenen la consideració de dividendes o rendes derivades de la participació en el patrimoni net d'entitats les rendes obtingudes pels partícips no gestors en el marc dels contractes de comptes en participació sempre que la despesa generada a l'entitat pagadora com a conseqüència de la seva distribució no hagi estat fiscalment deduïble.
- b) Les rendes procedents de la cessió a tercers de capitals propis. Tenen aquesta consideració els interessos i qualsevol altra forma de retribució pactada com a remuneració per aquesta cessió, així com les rendes que deriven de la transmissió, el reemborsament, l'amortització, el bescanvi o la conversió de qualsevol classe d'actius representatius de la captació i la utilització de capitals aliens.
- c) Els rendiments procedents d'operacions de capitalització i de contractes d'assegurances de vida o invalidesa contractats amb institucions o entitats residents fiscals a Andorra.
- d) Les rendes derivades de participacions en qualsevol organisme d'inversió col·lectiva regulat en la Llei 10/2008, del 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà. Aquest concepte comprèn els guanys de capital derivats de la transmissió de les participacions en aquest tipus d'organisme."

Article 54

Es modifica l'apartat 1 de l'article 14 de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, que queda redactat de la manera següent:

"Article 14. Altres rendes

1. Es consideren rendes obtingudes a Andorra els guanys de capital i els rendiments derivats, directament o indirectament, de béns immobles situats en el territori andorrà o de drets relatius a aquests béns immobles, incloent-hi els guanys derivats de drets o participacions en entitats, residents o no, l'actiu de les quals estigui compost principalment, de forma directa o indirecta, per béns immobles situats al Principat d'Andorra o per drets reals sobre aquests mateixos béns, o bé quan aquests drets o participacions atribueixen al seu titular el dret a gaudir de béns immobles situats al Principat d'Andorra."

Article 55

S'introdueix una nova lletra i) a l'article 15 de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, amb la redacció següent:

- "i) Els guanys de capital derivats de les transmissions que efectuïn els administrats per a la reparcel·lació dels terrenys de la seva propietat situats al territori del Principat d'Andorra que hagin quedat continguts en una unitat d'actuació definida en els plans d'urbanisme parroquials, en aplicació de les disposicions de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme i dels reglaments que la desenvolupin.

Els béns o drets que rebin els administrats en el marc de la reparcel·lació conserven el valor fiscal originari i la data d'adquisició dels terrenys transmesos, sense que l'exempció que s'estableix en aquesta lletra impliqui una modificació del valor a efectes impositius."

Article 56

Es modifica l'apartat 3 de l'article 20 de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, que queda redactat de la manera següent:

"3. De la quota de tributació de l'impost s'apliquen les deduccions previstes als articles 43, 43 bis, 44 i 44 bis de la Llei de l'impost sobre societats per determinar la quota de liquidació. En particular, són aplicables els mateixos límits i percentatges previstos en aquests articles."

Article 57

Es modifica l'article 24 de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, que queda redactat de la manera següent:

"Article 24. *Pagaments a compte dels establiments permanents*

Els obligats tributaris que actuïn mitjançant un establiment permanent estan sotmesos als pagaments a compte previstos als articles 45 i 45 bis de la Llei de l'impost sobre societats."

Article 58

S'introdueix un nou article 28 bis a la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, amb la redacció següent:

"Article 28 bis. *Còmput dels guanys i de les pèrdues de capital en transmissions d'immobles situats al Principat d'Andorra*

1. El còmput dels guanys i de les pèrdues de capital derivats de la transmissió de béns immobles situats al Principat d'Andorra es regeix pel que s'estableix en aquest article. Als efectes d'aquest article, s'assimilen a les transmissions de béns immobles situats al Principat d'Andorra els actes següents:

- a) La transmissió d'accions o de participacions en entitats, així com la constitució o cessió de drets reals sobre aquestes accions o participacions quan almenys el 50% de l'actiu de les entitats esmentades estigui compost, de forma directa o indirecta, per béns immobles situats al Principat d'Andorra o per drets reals sobre aquests mateixos béns, o bé quan aquests drets o participacions atribueixin al seu titular el dret a gaudir de béns immobles situats al Principat d'Andorra.
- b) Les transmissions o adjudicacions de béns immobles situats al Principat d'Andorra efectuades com a conseqüència de qualsevol resolució judicial o administrativa.
- c) Les adjudicacions de béns immobles situats al Principat d'Andorra o drets sobre els mateixos béns en pagament de deutes o per al pagament de deutes.
- d) La constitució o la cessió de drets reals sobre béns immobles situats al Principat d'Andorra.

2. Els guanys i les pèrdues de capital derivats de la transmissió de béns immobles situats al Principat d'Andorra es determinen d'acord amb les regles següents:

- a) La base de tributació està constituïda per la diferència positiva entre el valor real dels béns transmesos o del dret que es constitueix o cedeix i el seu valor d'adquisició.
- b) En les transmissions, oneroses o lucratives, el valor real dels béns transmesos o del dret que se cedeix es determina d'acord amb el que disposa la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries, del 29 de desembre del 2000.
- c) El valor d'adquisició es determina pel valor que s'hagi consignat en el document que acrediti l'adquisició. En el cas que aquest valor hagi estat objecte de comprovació per part de l'Administració, es pren com a valor d'adquisició el resultat de la comprovació.
- d) Al valor d'adquisició s'hi addiciona l'import de les inversions o millores realitzades en el bé objecte de la transmissió, així com els tributs i les despeses associades exclusivament a la promoció immobiliària i a l'adquisició dels béns transmesos o dels drets que es constitueixen o cedeixen. Les inversions i millores efectuades han d'estar en termes de la legislació urbanística degudament legalitzades i, juntament amb els tributs i les despeses associades, s'han de justificar documentalment a través de factures emeses per empresaris o professionals, en els termes que es determinin reglamentàriament.

Es consideren tributs i despeses associades els tributs suportats no deduïbles i les despeses que estiguin directament relacionades i tinguin un vincle econòmic indissociable i directe amb la promoció immobiliària o amb l'adquisició dels béns transmesos o dels drets que es constitueixen o cedeixen.

e) Quan l'adquisició s'hagi fet a títol lucratiu, el valor de compra el constitueix el valor real dels béns en el moment de l'adquisició.

f) Als efectes d'aquest impost, quan es tracti de transmissions a títol gratuït o de transmissions a títol oneros sense intervenció de preu, les parts han de fer constar a l'escriptura o al document de liquidació el valor que atribueixen als béns objecte de la transmissió."

Article 59

S'introdueix una nova lletra d) a l'article 29 de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, amb la redacció següent:

"d) Quan es tracti de rendes derivades de la transmissió de béns immobles situats al Principat d'Andorra que hagin estat transmesos abans d'haver transcorregut un període mínim de dos anys des de la data de l'adquisició per l'obligat tributari, el 15 per 100."

Article 60

Es modifica l'article 30 de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, que queda redactat de la manera següent:

"Article 30. Quota de liquidació

La quota de liquidació coincideix amb la quota de tributació."

Article 61

S'introdueix un nou article 33 bis a la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, amb la redacció següent:

"Article 33 bis. Liquidació de l'impost en transmissions immobiliàries

1. Sense perjudici del que s'estableix a l'article anterior, els obligats tributaris que operin en el territori andorrà sense mediació d'establiment permanent i que obtinguin rendes positives derivades de la transmissió de béns immobles situats al territori del Principat d'Andorra han de liquidar l'impost i ingressar l'import al ministeri encarregat de les finances en els terminis i les condicions que s'estableixen en aquest article.

També estan subjectes a aquesta obligació els obligats tributaris que obtinguin rendes derivades dels actes esmentats a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 28 bis.

2. En el supòsit que la transmissió del bé o que la constitució o cessió del dret real que estiguin subjectes a l'obligació d'efectuar aquest pagament a compte es formalitzin a través d'un contracte privat, l'obligat tributari ha de liquidar l'impost presentant-lo i ingressant-ne l'import al ministeri encarregat de les finances en un termini de trenta dies a comptar de la data del contracte privat.

En el supòsit d'una elevació posterior a públic d'aquest contracte privat, la liquidació de l'impost s'ha de justificar en el moment de l'elevació a públic del contracte.

3. En el cas que la transmissió del bé o que la constitució o cessió del dret real que estiguin subjectes a l'obligació d'efectuar aquest pagament a compte siguin atorgades a través d'escriptura pública, l'obligat tributari ha de liquidar l'impost de forma simultània a l'atorgament de l'escriptura pública tenint en compte el que es preveu a l'article 33 ter.

4. En l'autoliquidació que s'ha de presentar, la quota tributària resultant s'ha de minorar en l'import de la retenció practicada segons els termes establerts en l'apartat 5 de l'article 35. Si l'import retingut és superior a l'import de la quota tributària resultant, el ministeri encarregat de les finances ha de retornar l'import excedit en un termini màxim de sis mesos segons les condicions formals i els procediments que es determinin reglamentàriament.

5. S'han de determinar reglamentàriament els terminis, els models, les formes de declaració i d'ingrés de l'impost, i les formes de justificació del pagament de l'impost."

Article 62

S'introdueix un nou article 33 ter a la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, amb la redacció següent:

"Article 33 ter. Obligacions dels fedataris públics

1. Els fedataris públics no poden autoritzar cap escriptura pública de transmissió de béns immobles o relativa als actes esmentats a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 28 bis, o de constitució o cessió de drets reals sobre els mateixos béns efectuada mitjançant contracte privat, ni poden protocol·litzar documents privats en què es reflecteixin aquestes transmissions de béns immobles o drets sobre els mateixos béns, si els obligats tributaris no acrediten prèviament o simultàniament la liquidació i, si escau, l'ingrés efectiu de l'impost, o que són aplicables els supòsits d'exempció previstos en aquesta Llei.

2. Quan es tracti d'actes subjectes a l'impost en què no hi hagi intervenció de preu, la liquidació es practica prenent per base l'increment del valor real dels béns declarat pel mateix obligat tributari, que s'ha de consignar a l'escriptura.

3. Els fedataris públics han de percebre l'import de la liquidació efectuada per l'obligat tributari i efectuar-ne l'ingrés al ministeri encarregat de les finances, dins els terminis i sota els models que reglamentàriament es determinin.

4. Els fedataris públics han d'adjuntar a la matriu de l'escriptura una còpia de la liquidació de l'impost.

5. Els fedataris públics han de presentar davant del ministeri encarregat de les finances, durant la primera quinzena de cada trimestre, la relació o l'índex comprensiu de tots els actes subjectes a l'impost que hagin autoritzat, incloent-hi la identificació dels contribuents i de les liquidacions que hagin percebut en el trimestre natural immediatament anterior, en la forma i sota els models que reglamentàriament es determinin.

6. Els notaris han de comunicar al Registre Administratiu de Béns Immobles, adscrit a la Cambra de Notaris, l'atorgament de qualsevol acte o contracte que impliqui una transmissió patrimonial immobiliària o la constitució o cessió de drets reals en què intervinguin, a fi que es procedeixi a inscriure'ls.

Reglamentàriament es determinen la forma i el procediment per dur a terme la inscripció."

Article 63

S'introdueix un nou apartat 5 a l'article 35 de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, amb la redacció següent:

"5. En el cas de rendes derivades de la transmissió de béns immobles situats al territori del Principat d'Andorra, quan el transmissor del bé immoble o del dret no sigui resident a Andorra i operi sense establiment permanent en aquest territori, l'adquirent del bé immoble o dret ha de practicar una retenció del 5% sobre el valor total de la transmissió i ingressar-lo com si es tractés de la quota tributària de l'impost.

A aquest efecte, l'adquirent té la consideració d'obligat tributari pel concepte de la retenció practicada.

No obstant això, l'adquirent del bé immoble o dret és exceptuat de l'obligació de practicar la retenció referida a l'apartat anterior quan es tracti de transmissions exemptes de l'impost en virtut del que està establert a l'article 15.

Als efectes del que s'estableix en aquest apartat, es considera transmissió de béns immobles qualsevol dels actes previstos a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 28 bis."

Article 64

S'introdueix una nova lletra d) a l'apartat 3 de l'article 38 de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, amb la redacció següent:

"d) Deixar d'ingressar les diferències de valor que es produeixin entre el valor declarat i el valor real, comprovat per l'Administració, quan aquesta diferència superi el 50% del valor real del bé immoble edificat o del dret real sobre el bé immoble o el 100% quan es tracti de terrenys no edificats o del dret real sobre el terreny."

Capítol quart. Modificació de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari

Article 65

Es modifica l'apartat 3 de l'article 24 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, que queda redactat de la manera següent:

"3. Quan els obligats tributaris presenten les declaracions o les autoliquidacions havent rebut un requeriment previ per presentar-les, s'aplica el recàrrec del 15% sempre que es declari o s'autoliquidi el que correspongui dintre dels terminis que s'estableixin en el requeriment.

Als efectes d'aquest article, es considera requeriment previ qualsevol actuació administrativa efectuada per la qual es requereix formalment la presentació de la declaració o de l'autoliquidació."

Article 66

Es modifica l'apartat 1 i s'introdueix un nou apartat 6 a l'article 54 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, amb la redacció següent:

"1. Prescriuen al cap de tres anys els drets i les accions següents:

- a) El dret de l'Administració a comprovar o determinar el deute tributari mitjançant la liquidació oportuna.
- b) L'acció per imposar sancions tributàries.
- c) El dret a sol·licitar, i en el seu cas obtenir, les devolucions derivades de la normativa de cada tribut i les devolucions d'ingressos indeguts.
- d) El dret de l'Administració a exigir el pagament dels deutes tributaris liquidats i autoliquidats.
- e) El dret de l'Administració a exigir el pagament de les sancions tributàries.

[...]

6. No obstant el que s'estableix a l'apartat 1, el dret de l'Administració d'iniciar el procediment de comprovació de les bases de tributació compensades o pendents de compensació o de les deduccions aplicades o pendents d'aplicació prescriu al cap de sis anys a comptar de la data en què s'acabi el termini reglamentari per presentar la declaració o autoliquidació corresponent a l'exercici o període impositiu en què es va generar el dret a compensar les bases esmentades o a aplicar les deduccions esmentades.

La comprovació prevista al paràgraf anterior i, si escau, la correcció o regularització de bases de tributació compensades o pendents de compensació o de deduccions aplicades o pendents d'aplicació no prescrites únicament poden efectuar-se en el curs de procediments d'inspecció relatius a obligacions tributàries i períodes no prescrits. En cap cas, aquesta comprovació pot regularitzar, corregir o modificar les bases de tributació compensades o les deduccions aplicades en exercicis o períodes impositius prescrits."

Article 67

Es modifiquen els apartats 3 i 4 de l'article 65 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, que queden redactats de la manera següent:

"3. L'Administració tributària arxiva, sense donar-hi resposta, les consultes que no compleixin els requisits inclosos en aquest article i les consultes formulades que plantegin qüestions relacionades amb la tramitació d'un procediment, recurs o reclamació iniciat amb anterioritat. L'Administració tributària notifica l'arxivament d'aquestes consultes, el qual no és susceptible de recurs.

4. Les consultes tributàries escrites es formulen abans de la finalització del termini establert per a l'exercici dels drets, la presentació de declaracions o autoliquidacions o el compliment d'altres obligacions tributàries. Mentre no es modifiquin les circumstàncies de fet, l'aplicació del criteri al consultant es manté fins que canviï la normativa o la interpretació jurisprudencial del precepte. Aquests efectes se segueixen per a qualsevol tercer, sempre que els fets i les circumstàncies d'aquest obligat tributari siguin assimilables als inclosos en la resposta de la consulta."

Article 68

Es modifica l'apartat 5 de l'article 70 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, que queda redactat de la manera següent:

"5. Si l'obligat tributari no ha comunicat el seu domicili a l'Administració tributària o, en cas que ho hagi fet, no és possible practicar-li la notificació al domicili designat després de dos intents en dies i hores diferents, es fa constar aquesta circumstància a l'expedient. A partir d'aquest moment, les notificacions successives amb l'obligat tributari s'efectuen per edicte publicat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, en què es publica un avís pel qual es concedeix a la persona interessada un termini de vuit dies hàbils perquè es presenti a les dependències de l'Administració pública a fi de procedir a la notificació, que ha de complir els requisits regulats a l'apartat 1. Si dins d'aquest termini l'obligat tributari no es presenta a les dependències de l'Administració tributària, es considera que la notificació ha estat efectuada correctament."

Article 69

Es modifica l'article 88 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, que queda redactat de la manera següent:

"Article 88. Funcions de la inspecció

Les funcions de la inspecció són les següents:

1. Investigar els supòsits de fet de les obligacions tributàries per descobrir aquells fets amb transcendència tributària que l'Administració desconeix.
2. Comprovar el contingut de les declaracions i de les autoliquidacions tributàries.
3. Comprovar el valor dels béns i drets, i també dels deutes i passius, en els casos en què siguin necessàries per a la determinació de l'obligació tributària.
4. Comprovar el compliment dels requisits exigits per a l'obtenció de beneficis fiscals i devolucions tributàries.
5. Les actuacions d'investigació i comprovació esmentades en els apartats anteriors també es poden dur a terme en relació amb exercicis o períodes prescrits sempre que les mateixes actuacions siguin necessàries en relació amb el dret al qual es refereix la lletra a de l'apartat 1 de l'article 54 que no hagi prescrit. Això no serà aplicable als supòsits previstos a l'apartat 6 de l'article 54, en què resulta aplicable el límit establert al mateix article.

En particular, les comprovacions i actuacions esmentades es poden fer envers operacions, activitats, explotacions i negocis que hagin succeït en exercicis o períodes impositius prescrits però amb efectes en períodes no prescrits.

6. Informar als obligats tributaris dels seus drets i obligacions tributàries i la forma en què les han de complir, en motiu de les actuacions inspectores.
7. Elaborar informes tècnics per al Govern en matèria financera i tributària.
8. Incoar i tramitar expedients sancionadors derivats de les seves actuacions.
9. Investigar, obtenir i comprovar la informació objecte d'intercanvis d'informació internacionals."

Article 70

Es modifica l'apartat 5 de l'article 93 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, que queda redactat de la manera següent:

"5. Els ingressos efectuats per l'interessat des de l'inici del procediment que hagin estat imputats per l'obligat tributari al tribut i el període objecte de les actuacions inspectores tindran el caràcter d'ingressos a compte."

Article 71

Es modifica la lletra d) de l'apartat 2 de l'article 128 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, que queda redactat de la manera següent:

"d) Per l'incompliment de les obligacions de caràcter comptable, registral i censal, llevat que produeixin o condueixin a defraudació, les sancions són les següents:

- La inexactitud o l'omissió d'operacions en la comptabilitat o en els llibres i registres exigits per les normes tributàries se sanciona amb una multa pecuniària proporcional del 2% dels càrrecs, abonaments o anotacions omesos, inexactes, falsejats o recollits en comptes amb un significat diferent del que els correspongui, amb un mínim de 150 euros i un màxim de 3.000 euros.

- La manca de gestió o de conservació de la comptabilitat, els llibres i els registres exigits per les normes tributàries, els programes i els arxius informàtics que els serveixin de suport i els sistemes de codificació utilitzats se sanciona amb una multa pecuniària proporcional del 2% de la xifra de negocis del subjecte infractor en l'exercici a què es refereix la infracció, amb un import mínim de 600 euros.

- La gestió de comptabilitats diferents referides a una mateixa activitat i exercici econòmic que dificulti el coneixement de la vertadera situació de l'obligat tributari se sanciona amb una multa pecuniària fixa de 1.500 euros per cada un dels exercicis econòmics a què afecti la dita gestió.

- El retard en més de quatre mesos en la gestió de la comptabilitat o dels llibres i registres se sanciona amb una multa fixa de 600 euros.

- Per la falta de presentació de declaracions de caràcter censal en el termini establert, la sanció és de 250 euros."

Article 72

Es modifica l'apartat 1 de l'article 131 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, que queda redactat de la manera següent:

"1. Les infraccions de defraudació poden ser sancionades mitjançant una multa proporcional a la quota defraudada d'un import entre el 50% i el 150%, llevat que la normativa pròpia de cada tribut estableixi una altra cosa, però sempre respectant el límit màxim del 150% i sense que aquesta multa pugui ser inferior a 250 euros."

Article 73

S'introdueix una nova disposició addicional tercera a la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, amb la redacció següent:

"Disposició addicional tercera. Número de registre tributari

1. Les persones físiques, jurídiques i altres obligats tributaris, residents o no-residents, han de tenir un número de registre tributari per a les seves relacions de naturalesa o amb transcendència tributària.

Aquest número de registre tributari l'emet i, si escau, el revoca l'Administració tributària, d'ofici o a instància de l'obligat tributari.

2. El procediment d'assignació i revocació, així com la composició del número de registre tributari i la forma en què ha d'utilitzar-se en les relacions de naturalesa o amb transcendència tributària, s'estableixen reglamentàriament.

3. El número de registre tributari el pot acreditar l'obligat tributari, mitjançant l'exhibició del document expedit per l'Administració tributària.
4. Els obligats tributaris han d'incloure el seu número de registre tributari en totes les autoliquidacions, les declaracions, les comunicacions o els escrits que presentin davant l'Administració tributària. En cas de no disposar d'aquest número han de sol·licitar-ne l'assignació.
5. Els obligats tributaris han comunicar el seu número de registre tributari en totes les relacions de naturalesa o amb transcendència tributària, i incloure'l en tots els documents que es derivin d'aquestes relacions, i, en particular, a les entitats asseguradores o financeres i als fedataris públics."

Article 74

S'introdueix una nova disposició addicional quarta a la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, amb la redacció següent:

"Disposició addicional quarta. Procediments d'arranjament

1. Els conflictes que puguin plantejar-se amb les administracions d'altres estats en l'aplicació dels convenis i tractats internacionals dels quals és part el Principat d'Andorra es resolen d'acord amb els procediments d'arranjament previstos en els convenis o tractats esmentats.

2. L'aplicació de l'acord al qual arribin ambdues administracions en l'àmbit d'un procediment d'arranjament es fa quan l'acord adquireix fermesa.

A aquests efectes, es considera que l'acord adquireix fermesa en la data de recepció de l'última notificació de les autoritats competents en què es comunica a les autoritats competents de la resta dels estats afectats l'acceptació per part de les persones interessades del contingut del mateix acord i la seva renúncia al dret a recórrer respecte dels elements de l'obligació tributària que hagin sigut objecte del procediment d'arranjament, si escau. En el supòsit que els recursos ja s'hagin iniciat, l'acord únicament adquireix fermesa una vegada que la persona afectada aporti proves a les autoritats competents dels estats afectats que s'han pres mesures per posar fi als procediments esmentats respecte dels elements de l'obligació tributària que hagin sigut objecte de procediment d'arranjament.

3. A aquests efectes, reglamentàriament s'estableix el procediment per a la resolució dels conflictes esmentats, així com el procediment per a l'aplicació de l'acord resultant.

4. No pot interposar-se cap recurs contra els acords esmentats, sense perjudici dels recursos previstos contra l'acte o els actes administratius que es dictin en aplicació dels acords esmentats.

5. En els procediments d'arranjament, l'ingrés del deute tributari queda suspès automàticament a instància de l'interessat quan se'n garanteixi l'import, així com el dels recàrrecs que, si escau, siguin procedents en el moment de la sol·licitud de suspensió.

No es pot suspendre l'ingrés del deute, d'acord amb el que està previst al paràgraf anterior, sempre que es pugui sol·licitar la suspensió en via administrativa o jurisdiccional.

Les garanties admissibles per obtenir la suspensió automàtica a la qual es refereix el paràgraf primer de l'apartat 5 són les que es preveuen en aquesta Llei.

Si els procediments d'arranjament no es refereixen a la totalitat del deute, la suspensió prevista en aquest apartat es limita a l'import afectat pel procediment d'arranjament.

6. En el cas que, segons el que s'ha esmentat a l'apartat 1, de manera simultània hi hagi un procediment d'arranjament previst en el conveni o tractat internacional amb un procediment de revisió previst en aquesta Llei, se suspèn el procediment de revisió, exclusivament respecte dels elements de l'obligació tributària que siguin objecte del procediment amistós, fins a la finalització del darrer.

7. Els procediments a què es refereix aquest article es regeixen pel mateix article i, de manera supletòria, pel que estableix aquesta Llei."

Article 75

S'introdueix una nova disposició addicional cinquena a la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, amb la redacció següent:

“Disposició addicional cinquena. Intercanvi espontani d'acords fiscals

En el marc dels compromisos internacionals assolits pel Principat d'Andorra com a membre del marc inclusiu del projecte BEPS (*Base Erosion and Profit Shifting*), impulsat per l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic, l'autoritat competent andorrana ha d'intercanviar amb les autoritats fiscals de la resta de jurisdiccions membres del marc inclusiu esmentat la informació relativa als acords fiscals a què es refereix el paràgraf següent, en els termes i els supòsits i sota les condicions previstos en el marc de l'Acció 5 del projecte BEPS esmentat.

Als efectes d'aquest article, acord fiscal designa qualsevol consell, informació o compromís subministrat per una autoritat fiscal del Principat d'Andorra a un obligat tributari específic o grup d'obligats tributaris respecte a la seva situació fiscal i sobre el qual l'obligat tributari es troba autoritzat a basar la seva conducta, i que estigui inclòs dins de les categories subjectes a l'obligació d'intercanvi previstes en el projecte BEPS.”

Capítol cinquè. Modificació de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada

Article 76

S'introdueix un nou article 80 bis a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, amb la redacció següent:

“Article 80 bis. Excepció a l'exigència del requisit d'unitat econòmica

No obstant el que disposa l'article 80.1, excepcionalment no s'exigeix que la part o les parts patrimonials escindides hagin de constituir una unitat econòmica en els supòsits d'escissions taxats a l'article 2.2 de la Llei 17/2017, del 20 d'octubre, de règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial, en els quals no s'exigeix l'existència de branca d'activitat.”

Capítol sisè. Modificació de la Llei 17/2020, del 4 de desembre, del text consolidat del Codi de Duana

Article 77

Es modifica l'apartat 1 de l'article 24 de la Llei 17/2020, del 4 de desembre, del text consolidat del Codi de Duana, que queda redactat de la manera següent:

“1. Les autoritats duaneres poden, en les condicions establertes per les disposicions vigents, efectuar tots els controls que estimin necessaris per a la correcta aplicació de la normativa duanera i altra normativa que reguli l'entrada, la sortida, el trànsit, el trasllat i la destinació particular de les mercaderies que circulen entre el territori duaner del Principat d'Andorra i els altres països, i la presència de mercaderies que no han estat posades en lliure disposició. Quan un acord internacional ho preveu, els controls duaners es poden efectuar en un altre país, amb vista a la correcta aplicació de la normativa duanera.

Aquests controls poden consistir, en particular, a examinar les mercaderies; prendre mostres; verificar l'exactitud i integritat de la informació facilitada en una declaració o notificació i l'existència, l'autenticitat, l'exactitud i la validesa dels documents; revisar la comptabilitat dels operadors econòmics i altres registres; inspeccionar els mitjans de transport i les mercaderies i equipatges que transporten les persones, i efectuar investigacions oficials i altres actes similars.”

Article 78

Es modifica el capítol II del títol XII de la Llei 17/2020, del 4 de desembre, de text consolidat del Codi de Duana, que queda redactat de la manera següent:

“Capítol II. Règim sancionador

Secció 1. Infraccions simples

Article 242

1. Són infraccions simples l'incompliment d'obligacions o de deures de l'àmbit duaner o tributari exigits a qualsevol persona, tant si és obligat tributari com si no ho és, per a la gestió dels drets o impostos i quan no constitueixin defraudació.

2. Es consideren infraccions simples les següents:

- a) La falta de presentació de declaracions o autoliquidacions o la presentació de declaracions o autoliquidacions falses, incompletes o inexactes sense transcendència en la liquidació.
- b) No comunicar a petició de la Duana qualsevol tipus de document útil per a la comprovació administrativa duanera.
- c) No presentar-se en la data, en les hores i als llocs indicats per la Duana, excepte per causa de força major, que ha de justificar la persona interessada.
- d) No adjuntar a la declaració de Duana qualsevol tipus de document sense el qual no es pot dur a terme legalment una operació d'importació/exportació de mercaderies.
- e) No indicar, en omplir documents oficials, qualsevol informació requerida amb caràcter obligatori per la Duana.
- f) Alterar dades en documents altres que els oficials comunicats a la Duana.
- g) Incomplir o cometre irregularitats respecte a les disposicions legals i reglamentàries que la Duana s'encarrega d'aplicar, sempre que aquest incompliment no estigui tipificat com una infracció més greu en algun altre article d'aquest títol.
- h) Incomplir qualsevol requeriment emès per la Duana.
- i) Trencar els precintes posats per la Duana sobre un paquet.
- j) Trencar els precintes posats per la Duana sobre un mitjà de transport.
- k) No obeir una ordre d'un agent de Duana en l'exercici de les seves funcions.

Article 243

1. Les infraccions simples poden ser sancionades mitjançant una multa fixa d'un import entre 150 euros i 3.000 euros.

2. Les sancions per les infraccions simples són les següents:

- a) Per la falta de presentació de declaracions o autoliquidacions sense transcendència en la liquidació, la sanció és de 250 euros per declaració o autoliquidació.

Per la presentació de declaracions o autoliquidacions falses, incompletes o inexactes sense transcendència en la liquidació, la sanció és de 200 euros.

- b) Per l'incompliment de requeriments d'informació, de documentació o de compareixença, la sanció és d'una multa fixa de 150 euros pel primer incompliment i de 600 euros pels successius.

- c) Per l'incompliment del deure de subministrar dades, factures o documentació amb transcendència tributària, la sanció és de 1.000 euros pel primer incompliment i de 3.000 euros pels successius.

- d) La falta de presentació de qualsevol tipus de document sense el qual no es pot dur a terme legalment una operació d'importació/exportació de mercaderies se sanciona amb una multa de 150 euros.

- e) Quan no s'indica en omplir documents oficials de qualsevol informació requerida amb caràcter obligatori per la Duana, la sanció consisteix en 150 euros.

- f) L'alteració de dades en documents altres que els oficials comunicats a la Duana se sanciona amb una multa de 300 euros.
- g) Quan s'incompleix o es cometen irregularitats respecte a les disposicions legals i reglamentàries que la Duana s'encarrega d'aplicar i aquest incompliment no estigui tipificat com una infracció més greu en algun altre article, la sanció consisteix en una multa pecuniària fixa de 300 euros.
- h) Pel trencament de precintes tant en paquets com en mitjans de transport s'aplica una multa de 300 euros.
- i) La desobediència d'una ordre d'un agent de Duana se sanciona amb multa fixa de 600 euros.

Secció 2. Infraccions de defraudació

Article 244

1. Són infraccions de defraudació les accions o omissions doloses o culposes, amb qualsevol grau de negligència, que comportin un perjudici econòmic per a l'Administració tributària, bé en relació amb els deutes tributaris propis o com a conseqüència de l'exercici dels deures per compte de tercers. També tenen la consideració d'infraccions de defraudació els perjudicis econòmics que es puguin derivar del gaudi indegut de beneficis duaners o fiscals o de règims suspensius. I, en general, tota acció o omissió contrària a l'ordenament que comporti un perjudici econòmic indegut a l'Administració tributària.

2. Constitueixen infraccions de defraudació les infraccions següents:

- a) La presentació en un despatx de Duana d'una declaració falsa.
- b) La presentació d'una declaració de Duana falsa per a la posada sota un règim duaner suspensiu o el tancament d'un règim suspensiu.
S'entén per declaració falsa una inadequació entre el tipus, la naturalesa, l'origen, la composició i el valor real o qualsevol menció inexacta o incompleta en relació amb la mercaderia importada o exportada i la declaració presentada a la Duana.
- c) La falta de presentació al despatx de Duana de la declaració corresponent.

També es considera una falta de presentació de declaració la sortida de mercaderia que es troba sota un règim duaner suspensiu sense la presentació de la declaració al despatx de Duana corresponent.

Article 245

1. Les infraccions de defraudació es qualifiquen en lleus, greus i molt greus depenent de la concurrència de les circumstàncies següents en la conducta del subjecte infractor:

- a) La comissió repetida d'infraccions duaneres. S'entén produïda aquesta circumstància quan el subjecte infractor ha estat sancionat per una infracció de defraudació de la mateixa naturalesa, en virtut de resolució ferma en via administrativa, dins els tres anys anteriors a la comissió de la infracció.
- b) La utilització de mitjans fraudulents en la comissió de la infracció de defraudació o la comissió de la infracció a través de persona interposada.
A aquests efectes, es poden considerar mitjans fraudulents, entre altres, l'ús de factures, de justificants o d'altres documents falsos o falsejats, sempre que la incidència dels documents o suports falsos o falsejats sigui d'un percentatge superior al 10% de la sanció.
- c) Ocultació de dades. S'entén que hi ha ocultació de dades a la Duana quan no es presenten declaracions o es presenten declaracions en què s'inclouen fets o operacions inexistents o imports falsos, o en què s'ometen totalment operacions, productes, béns o qualsevol altra dada que incideixi en la determinació del deute duaner, quan com a resultat d'aquesta ocultació es produeix una defraudació determinada en una quota superior a 3.000 euros.

2. Quan concorren les circumstàncies descrites a les lletres a) i c) de l'apartat anterior, la infracció es qualifica de greu. Quan es donen les circumstàncies descrites a la lletra b) de l'apartat anterior, la infracció es

qualifica de molt greu, tret que la incidència de les circumstàncies descrites en els dos primers supòsits sigui d'un percentatge inferior al que s'hi indica, cas en què es considera greu.

3. Quan la base de la sanció sigui inferior a 2.000 euros, la infracció es qualifica de lleu, llevat que es donin les circumstàncies descrites en la lletra b) de l'apartat 1 d'aquest article.

Article 246

1. Les infraccions de defraudació poden ser sancionades mitjançant una multa proporcional a la quota defraudada d'un import entre el 50% i el 150%, llevat que la normativa pròpia de cada tribut estableixi una altra cosa, però sempre respectant el límit màxim del 150% i sense que puguin ser inferiors a 250 euros.

2. La sanció per infracció de defraudació lleu és del 50% de la quota defraudada; la greu, del 100%, i la molt greu, del 150%.

Secció 3. Infracció de contraban

Article 247

1. És constitutiva d'una infracció de contraban:

a) La importació o l'exportació sense declaració de mercaderies sensibles, definides en la normativa vigent relativa a mercaderies sensibles.

b) La tinença o la circulació de mercaderies sensibles en la franja duanera definida a l'article 250 d'aquest títol, excepte el tabac en brut o no elaborat o els residus de tabac que és cultivat a Andorra.

c) La importació o l'exportació de mercaderia que està sotreta al control duaner i es troba dissimulada en amagatalls, forats o espais buits o dobles fons que normalment no estan destinats a contenir mercaderia.

d) La importació o l'exportació de mercaderia per via aèria sense consignar-la en la demanda d'autorització efectuada al Govern a través del Servei de Policia d'acord amb la normativa vigent relativa a la utilització d'helicòpters.

2. La infracció de contraban no s'aplica a les mercaderies que s'acullen a la legislació vigent en matèria de franquícies.

Article 248

1. Sense perjudici del que s'estableix a l'apartat 3, les infraccions de contraban donen lloc a una sanció igual al valor de la mercaderia i al comís de la mercaderia sempre que el valor de la mercaderia objecte de frau sigui inferior o igual a 1.500 euros.

2. Sense perjudici del que s'estableix a l'apartat 3, quan el valor de la mercaderia sigui superior a 1.500 euros s'imposa una sanció igual al valor de la mercaderia més el comís de la mercaderia i es procedeix al comís del mitjà de transport i al comís dels instruments emprats per cometre la infracció, i com a sanció complementària es procedeix a la inhabilitació per operar amb mercaderies sensibles durant un període de fins a 2 anys a partir de la data que s'ha comès la infracció.

3. Si es tracta de mercaderies sensibles, quan la infracció pugui ésser constitutiva de delicte, per raó del valor de la mercaderia, s'apliquen les penes previstes al Codi Penal.

4. Quan les infraccions de contraban siguin comeses amb dissimulació, d'acord amb el que s'estableix a la lletra c) de l'apartat 1 de l'article 247, o mitjançant la utilització d'un vehicle de lloguer, aquestes infraccions donen lloc a la imposició d'una sanció igual al doble del valor de la mercaderia, sense perjudici de les disposicions de l'apartat 2 en matèria de comís.

5. Sense perjudici de l'aplicació de les disposicions en matèria de retenció, no es comissen els vehicles de transport públic o de lloguer, sempre que el representant de l'empresa permeti a l'Administració exercir eficaçment les seves actuacions contra els autors reals de la infracció i no quedi establerta cap participació per part del representant en la comissió de la infracció.

6. En cas de reincidència en la infracció de contraban, s'imposa una sanció igual al triple del seu import, al comís de la mercaderia, al comís del mitjà de transport i al comís dels instruments emprats per cometre la infracció."

Article 79

Es modifica l'article 253 de la Llei 17/2020, del 4 de desembre, del text consolidat del Codi de Duana, que queda redactat de la manera següent:

"Article 253

1. En el cas de reincidència en les infraccions previstes en aquest títol, llevat del que s'estableix a l'apartat 6 de l'article 248, s'imposen sancions del doble del seu import sempre que la segona infracció hagi estat comesa en un període inferior a dos anys respecte de la primera, i que sigui sancionada amb una mateixa sanció igual o superior.

2. Les disposicions de l'apartat 1 no s'apliquen a les infraccions de defraudació."

Capítol setè. Modificació de la Llei 33/2012, del 22 de novembre, del règim de franquícies duaneres

Article 80

Se suprimeix la lletra b) de l'apartat 2 de l'article 22 de la Llei 33/2012, del 22 de novembre, del règim de franquícies duaneres.

Capítol vuitè. Modificació de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte

Article 81

Se suprimeix l'article 22 de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte.

Article 82

S'introdueix un nou apartat 13 a l'article 41 de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte, que queda redactat de la manera següent:

"13. D'acord amb les condicions que s'estableixin reglamentàriament, les importacions de material esportiu cedit temporalment i gratuïtament, per equips esportius o patrocinadors establerts a l'estranger, a esportistes professionals o a esportistes d'alt nivell residents a Andorra."

Article 83

Es modifica l'article 71 de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte, que queda redactat de la manera següent:

"Article 71. Devolucions al termini de cada període de liquidació

Els obligats tributaris tenen dret a la devolució del saldo existent que tinguin al seu favor al termini de cada període de liquidació, d'acord amb les condicions, els terminis, els requisits i el procediment que s'estableixin reglamentàriament."

Article 84

Se suprimeix l'article 71 bis de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte.

Capítol novè. Modificació de la Llei 2/2018, del 22 de març, de control de les mercaderies sensibles

Article 85

Es modifica l'article 21 de la Llei 2/2018, del 22 de març, de control de les mercaderies sensibles, que queda redactat de la manera següent:

"Article 21. *Preus del tabac*

Per determinar el valor de les mercaderies de les subposicions 24 02 10, 24 02 20, 24 03 19, 24 03 99 i 24 04 11 en el moment de la imposició d'una sanció, es té en compte el que resulti del càlcul següent:

- Per a la subposició 24 02 10, el preu resulta de multiplicar per 50 els drets de duana per unitat (quilogram) d'aquesta subposició, en funció de la classificació tarifària que correspongui. Per al tabac manufacturat a Andorra, s'aplica la subposició que acaba amb el terme CE.
- Per a les subposicions 24 02 20, 24 03 19 i 24 03 99, el preu resulta de multiplicar per 1,3 els drets de duana per unitat (paquet o quilogram) d'aquesta subposició, en funció de la classificació tarifària que correspongui. Per al tabac manufacturat a Andorra s'apliquen les subposicions que finalitzen amb el terme CE.
- Per a les subposicions 24 04 11, el preu resulta de multiplicar per 1,3 els drets de duana per unitat (paquet o quilogram) de la subposició 24 02 20 10 1CE o 24 02 20 10 1DC que correspongui. Per al tabac manufacturat a Andorra s'apliquen les subposicions que finalitzen amb el terme CE."

Disposició transitòria primera. Ajustos extracomptables efectuats a l'impost sobre societats en períodes impositius iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei

Les correccions al resultat comptable, positives i negatives, efectuades per determinar la base de tribució de l'impost sobre societats corresponent a períodes impositius iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'han de tenir en consideració per determinar la base de tribució corresponent a períodes impositius en què sigui aplicable aquesta Llei, d'acord amb el que s'estableix en la normativa que els va regular.

En cap cas no s'admet que una mateixa renda no es tingui en consideració o que es tingui en consideració dos vegades a l'efecte de determinar la base de tribució de l'impost sobre societats.

Disposició transitòria segona. Règim fiscal a l'impost sobre societats dels actius intangibles adquirits amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei

1. La deducció a l'impost sobre societats de les despeses en concepte d'amortització dels actius de l'immobilitzat intangible, inclòs el fons de comerç, adquirits en períodes impositius iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, a persones o entitats no vinculades, en els termes que defineix l'article 16 de la Llei de l'impost sobre societats, es regeix pels termes i les condicions establerts a l'article 10 de la Llei de l'impost sobre societats, segons la redacció vigent abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

2. Les pèrdues per deterioració de valor dels actius de l'immobilitzat intangible, inclòs el fons de comerç, adquirits en períodes impositius iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i l'amortització dels quals no sigui deduïble d'acord amb l'apartat anterior són deduïbles en els termes i les condicions establerts a l'article 11 de la Llei de l'impost sobre societats, segons la redacció vigent abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició transitòria tercera. Pèrdues en l'impost sobre societats per deterioració de l'immobilitzat tangible i intangible, inversions immobiliàries i valors representatius de deute deduïdes en l'impost sobre societats en períodes impositius iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei

La reversió de les pèrdues per deterioració de l'immobilitzat tangible i intangible, inclòs el fons de comerç, les inversions immobiliàries i els valors representatius de deute que hagin sigut deduïbles en l'impost sobre societats en períodes impositius iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'integren a la base de tributació de l'impost sobre societats en el període impositiu en què es produeixi la recuperació del seu valor en l'àmbit comptable i, en qualsevol cas, en la data en què l'actiu sigui transmès o es doni de baixa.

Quan existeixin pèrdues per deterioració dels actius assenyalats a l'apartat anterior que hagin estat deduïbles en l'impost sobre societats en períodes impositius iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei i pèrdues per deterioració d'aquests actius que no hagin estat deduïbles en els períodes impositius esmentats, es considera que la recuperació del valor de l'actiu es correspon en primer lloc amb la part que ha tingut la consideració de deduïble.

Disposició transitòria quarta. Pèrdues per deterioració dels valors representatius de la participació en el capital o en els fons propis d'entitats deduïdes en l'impost sobre societats en períodes impositius iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei

La reversió de les pèrdues per deterioració dels valors representatius de la participació en el capital o en els fons propis d'entitats que no cotitzin en un mercat regulat i que hagin estat deduïbles a la base de tributació de l'impost sobre societats en períodes impositius iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'integra a la base de tributació del període impositiu en què el valor dels fons propis al tancament de l'exercici excedeixi el valor dels fons propis al començament de l'exercici, tenint en compte les aportacions o devolucions d'aportacions que es facin, amb el límit de l'excés esmentat.

Tanmateix, les pèrdues per deterioració esmentades s'integren a la base de tributació de l'impost sobre societats per l'import dels dividends o participacions en beneficis distribuïts per les entitats participades sempre que la distribució esmentada tingui la consideració d'ingrés comptable.

La reversió de les pèrdues per deterioració dels valors representatius de la participació en el capital o en els fons propis d'entitats que cotitzin en un mercat regulat i que hagin estat deduïbles a la base de tributació de l'impost sobre societats en períodes impositius iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'integra a la base de tributació en el període impositiu en què es produeixi la recuperació del valor a l'àmbit comptable.

Disposició transitòria cinquena. Rendes derivades de la transmissió de les participacions a l'impost sobre societats

Quan l'obligat tributari transmeti participacions sobre les quals hagi practicat alguna correcció de valor deduïble fiscalment a l'impost sobre societats en períodes impositius iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, l'exempció prevista a l'article 20 de la Llei de l'impost sobre societats es limita a l'excés de la renda obtinguda en la transmissió sobre l'import de la correcció.

Disposició transitòria sisena. Règim transitori aplicable als elements patrimonials que apliquessin el règim especial d'amortització per a noves inversions a l'impost sobre societats

Els obligats tributaris que apliquessin el règim especial d'amortització per a noves inversions previst a l'article 26 de l'impost sobre societats en períodes impositius iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei poden continuar aplicant el règim esmentat a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei en les condicions establertes a l'article esmentat.

Disposició transitòria setena. Deduccions per doble imposició interna pendents de deducció en l'impost sobre la renda de les persones físiques corresponents a l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries

Les deduccions per doble imposició interna corresponents a l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries que estiguin pendents de deduir en l'impost sobre la renda de les persones físiques a l'inici del primer període impositiu que s'iniciï a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei es poden deduir durant els períodes impositius que concloguin en els sis anys posteriors al de la seva generació, en els termes i les condicions establerts als articles 47 i 49 de la Llei de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Disposició transitòria vuitena. Deduccions per doble imposició interna pendents de deducció en l'impost sobre societats corresponents a l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries

Les deduccions per doble imposició interna corresponents a l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries que estiguin pendents de deduir en l'impost sobre societats a l'inici del primer període impositiu que s'iniciï a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei es poden deduir durant els períodes impositius que concloguin en els sis anys posteriors al de la seva generació, en els termes i les condicions establerts a l'article 43 de la Llei de l'impost sobre societats.

Disposició transitòria novena

El desenvolupament reglamentari a que es refereix l'article 5 que modifica l'article 11 de la Llei 95/2010, de 29 de desembre, de l'impost sobre societats s'ha de dur a terme en el termini màxim de 9 mesos.

Disposició derogatòria

Es deroga la Llei 21/2006, del 14 de desembre, de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries, amb efectes des de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

No obstant això, les disposicions de la Llei 21/2006 són aplicables als obligats tributaris de l'impost sobre la renda de les persones físiques, de l'impost sobre societats i de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals quan operin a través d'un establiment permanent situat al Principat d'Andorra, en relació amb els fets generadors produïts, d'acord amb la Llei 21/2006 esmentada, amb anterioritat a l'inici del primer període impositiu en què siguin aplicables les disposicions d'aquesta Llei relatives als impostos sobre la renda de les persones físiques esmentats, sobre societats i sobre la renda dels no-residents fiscals quan els obligats tributaris operin a través d'un establiment permanent situat al Principat d'Andorra.

Disposició final primera. Modificació de la Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2

S'introdueix una nova disposició addicional quarta a la Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, amb la redacció següent:

"Disposició addicional quarta. Deducció per creació de llocs de treball

A l'efecte del compliment del requisit de manteniment de l'increment mitjà de plantilla establert a la lletra a) de l'article 44.1 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, es computen els contractes de treball que hagin estat objecte de suspensió temporal o que hagin estat afectats per reduccions de la jornada laboral d'acord amb el que es preveu a la secció tercera del capítol primer d'aquesta Llei.

El que es preveu al paràgraf anterior és aplicable únicament durant el període de vigència de les mesures previstes a l'esmentada secció tercera del capítol primer d'aquesta Llei."

Disposició final segona. Modificació de la Llei 19/2016, del 30 de novembre, d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal

S'introdueix un nou annex VI a la Llei 19/2016, del 30 de novembre, d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal amb la redacció següent:

“Annex VI. Llistat dels estats amb els quals s'efectua l'intercanvi automàtic d'informació a partir del 2023, relativa al 2022, amb l'aplicació de l'estàndard comú OCDE de les normes de comunicació i diligència deguda relatives a la informació sobre comptes financers

Estat	Data d'entrada en vigor
1. Hong Kong, regió administrativa especial de la República Popular de la Xina	01.01.2023
2. Macau, regió administrativa especial de la República Popular de la Xina	01.01.2023
3. Maldives	01.01.2023
4. Marroc	01.01.2023
5. Equador	01.01.2023
6. Perú	01.01.2023
7. Samoa	01.01.2023

Disposició final tercera. Modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats

S'introdueix un nou annex III a la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, amb la redacció següent:

“Annex III

Naturalesa de les inversions i despeses en projectes que contribueixen a la digitalització de l'empresa

Es podran considerar projectes que contribueixen a la digitalització de l'empresa, als efectes d'aquesta Llei, les inversions i/o despeses que es duguin a terme en els àmbits següents:

A. Empresa

1. Diagnòstic i assessorament digital.

a) Serveis de diagnòstic i assessorament per determinar el grau de maduresa digital de l'entitat d'acord amb les necessitats del negoci.

b) Elaboració de plans o fulls de ruta de transformació digital per a l'empresa.

c) Consultories estratègiques orientades a la introducció de nous models de negoci i comercialització dels productes i serveis de l'empresa centrats en el món digital.

2. Eficiència i sostenibilitat.

a) Serveis de consultoria i desplegament de solucions de gestió electrònica del document que contribueixin a l'eliminació de l'ús regular del paper.

b) Adopció i implantació d'eines per la gestió de la signatura digital interna que complementin l'ús de la signatura digital del Govern com a mecanisme habitual de relació amb l'Administració.

c) Desenvolupament de treballs relacionats amb la reenginyeria i simplificació de processos empresarials que comportin la introducció de solucions digitals.

d) Serveis d'acompanyament i posada en funcionament d'eines orientades a l'automatització i optimització de processos (robòtics, bots de conversa, algorismes cognitius, intel·ligència artificial, sensòrica, etc).

3. Adopció de l'Administració electrònica.

- a) Adopció de les propostes i solucions digitals introduïdes per l'Administració en clau de millorar la relació amb les empreses.
- b) Identitat digital.
- c) Tramitació electrònica.
- d) Factura electrònica.
- e) Altres.

4. Ciberseguretat.

- a) Assessorament, plans de conscienciació i sensibilització dins l'àmbit de coneixement de la ciberseguretat.
- b) Avaluacions de maduresa empresarial en termes de ciberseguretat.
- c) Auditories de vulnerabilitats, plans d'acció i implantació de solucions específiques centrades en la protecció de l'entitat i les seves dades.
- d) Formacions específiques en ciberseguretat.

B. Clientela

1. Presència i posicionament.

- a) Serveis de disseny i establiment de presència web i xarxes socials a Internet.
- b) Assessorament i desplegament d'eines de seguiment de ressenyes i posicionament a Internet.

2. Relació amb la clientela.

- a) Serveis d'acompanyament i implantació de productes centrats en la millora del coneixement i la gestió de la clientela durant tot el seu cicle de vida amb l'entitat (captació, venda, retenció, fidelització, etc.).
  - Consultoria i desplegament de solucions de CRM (gestió de la relació amb la clientela).
  - Assessorament i posada en funcionament de productes d'anàlisi de dades orientats a la segmentació de la clientela, promoció i comercialització personalitzada dels productes i serveis de l'empresa.
  - Solucions d'enteniment i anàlisi d'experiència de la clientela.
  - Desplegament de solucions digitals de fidelització (cupons, moneders, targetes, etc.).
- b) Màrqueting digital, canals de comercialització i vendes.
  - Serveis d'acompanyament i desplegament de solucions de comerç electrònic considerant totes les activitats i els elements necessaris que hi intervenen.
  - Creació de nous canals de comercialització a través de la web, les xarxes socials o altres.
  - Consultoria i implantació de solucions de màrqueting digital.
  - Introducció i desplegament de noves modalitats de pagament electrònic en la comercialització dels productes i serveis de l'entitat.

C. Personal

1. Accions formatives de creixement competencial digital del personal.

- a) Serveis d'assessorament per elaborar el mapa competencial digital present i futur d'acord amb l'estratègia empresarial.
- b) Serveis d'acompanyament per elaborar el full de ruta formatiu per al personal en l'àmbit de la digitalització.
- c) Formació centrada en matèries específiques dins dels àmbits de coneixement digital.

d) Plans de formació digitals adaptatius personalitzats per al personal.

2. Posició de treball.

a) Serveis d'assessorament i inversions en eines i solucions que fomentin el teletreball i la mobilitat del personal.

b) Consultories i adopció de solucions empresarials basades en el núvol (aplicacions, emmagatzemament de documents, còpies de seguretat, etc.)."

Disposició final quarta. Entrada en vigor

La present Llei entrarà en vigor el dia 1 de gener del 2024 i serà d'aplicació als períodes impositius que s'iniciïn a partir de la data indicada.

No obstant això, les següents disposicions d'aquesta Llei seran aplicables en els termes següents:

1. Entraran en vigor l'endemà d'haver estat publicada aquesta Llei al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* els articles 2, 14, 26, 27, 28, 34, 35, 65, 67, 68, els articles 70 a 79, ambdós inclosos, els articles 82 a 85, ambdós inclosos, i les disposicions finals primera i segona.

2. Resulten aplicables en els períodes impositius iniciats a partir del dia 1 de gener del 2015 les modificacions introduïdes per l'article 32 en el redactat de les lletres l) i m) de l'article 5 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Casa de la Vall, 19 de gener del 2023

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Emmanuel Macron
President de la República Francesa
Coprínceps d'Andorra

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Coprínceps d'Andorra